

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

SMJERNICE EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE
ZA RAZDOBLJE 2014. – 2016.

Zagreb, rujan 2013.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. CILJEVI I PRIORITETI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE U RAZDOBLJU 2014. – 2016.....	5
3. MAKROEKONOMSKA KRETANJA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	7
3.1. Međunarodno makroekonomsko okruženje	7
3.2. Makroekonomska kretanja u Hrvatskoj u 2012. i 2013. godini	8
3.3. Makroekonomske projekcije za razdoblje 2014. – 2016.....	11
3.4. Rizici ostvarenja projekcija	15
4. FISKALNA POLITIKA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	16
4.1. Fiskalna politika u 2013. godini	16
4.2. Kretanje prihoda u razdoblju 2014. – 2016.....	17
4.3. Kretanje rashoda u razdoblju 2014. – 2016.....	20
4.4. Konsolidirana opća država u razdoblju 2014. – 2016.....	29
5. JAVNI DUG U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU	31
5.1. Stanje i projekcije javnog duga u razdoblju 2014. – 2016.....	31
PRILOZI	34

1. UVOD

Nestabilno makroekonomsko okruženje obilježilo je prvo polugodište 2013. godine, međutim, u srednjoročnom razdoblju očekuju se povoljnija kretanja u međunarodnom okruženju, što će se odraziti i na ekonomska kretanja u Republici Hrvatskoj. Tako se na razini Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) u 2013. godini još uvijek bilježi blagi pad gospodarske aktivnosti, uz očekivanu promjenu trenda i oporavak gospodarskog rasta od 2014. godine. Pritom će kretanja u našem susjedstvu zaostajati za ostatkom EU. Uslijed značajnih napora država članica u području fiskalne konsolidacije, očekuje se da je razdoblje širenja fiskalnih neravnoteža završeno. Ipak, uz prisutne rizike ostvarenja ekonomskog rasta, dio država članica i nadalje se suočava s fiskalnim neravnotežama te rizicima u bankovnom sustavu.

Republika Hrvatska je u EU ušla u gospodarski nepovoljnom trenutku pa će se i pozitivni učinci članstva sporije realizirati nego što je to bio slučaj u prethodna dva kruga proširenja. Gospodarstvo se i dalje nalazi u fazi snažnog restrukturiranja onih grana i poduzeća koja su već godinama neprofitabilna i nekonkurentna. Vlada RH pokrenula je niz mjera za financijsko restrukturiranje i poboljšanje konkurentnosti gospodarstva, što je preduvjet za ostvarenje pozitivnih učinaka od članstva u EU, ponajprije kroz mogućnost izvoza na tržište od pola milijarde potrošača. Stoga se veći pozitivni efekti ulaska u EU za hrvatsko gospodarstvo očekuju tek od 2015. godine, kada bi se znatno trebala povećati i apsorpcija strukturnih i kohezijskih fondova. Gospodarskom rastu pridonijet će i aktivnosti usmjerene poticanju javnih i privatnih investicija.

Ove Smjernice pripremljene su u gospodarski prijelomnom trenutku kada se nakon četverogodišnje recesije očekuje preokret u trendu ekonomskog rasta. Tako se, nakon neznatnog rasta u 2013. godini, očekuje njegovo postupno ubrzanje na 1,3% u 2014. godini, 2,2% u 2015. te 2,5% u 2016. godini. U isto vrijeme, inflacija će se zadržati na razini od oko 2,0%. Zbog smanjenja očekivanja ekonomskog rasta u 2013. godini te podmirenja duga zdravstvenog sustava, prije donošenja proračuna za 2014. godinu bit će potrebno donijeti nove izmjene i dopune državnog proračuna za 2013. godinu.

Već drugu godinu zaredom provode se značajne mjere na prihodnoj strani proračuna. Aktivnosti su prvenstveno usmjerene na povećanje porezne discipline te promjene strukture poreznog opterećenja s proizvodnje na potrošnju. Takva politika, koja treba pridonijeti rasterećenju gospodarstva i povećanju gospodarske konkurentnosti, nastaviti će se i u idućem razdoblju. Pritom se posebno ističu aktivnosti izravnog suzbijanja porezne nediscipline i sive ekonomije, poput fiskalizacije kao i veće efikasnosti poreznog i carinskog nadzora. Istovremeno, planiran je nastavak rasterećenja privrede putem smanjenja neporeznih davanja te ujednačavanja poreznog tereta na cijelom području RH.

Dinamika rashoda državnog proračuna određena je troškovima financiranja visokog javnog duga koji je narastao uslijed višegodišnjih deficita i preuzetih dugova zbog lošeg upravljanja u prošlosti te rashodima vezanim uz članstvo u EU. U 2014. godini potrebno je izdvojiti dodatnih 2,5 milijardi kuna za podmirenje rashoda za kamate, dok rashodi povezani s članstvom RH u EU bilježe značajan porast i to za 4,7 milijardi kuna. Time ovi rashodi zauzimaju ukupni fiskalni prostor i ograničavaju kretanje svih ostalih kategorija proračunskih rashoda. Značajna fiskalna konsolidacija odražava se kroz

negativnu stopu doprinosa državne potrošnje gospodarskom rastu u idućem razdoblju, čak i u uvjetima predloženog postupnog smanjenja proračunskog manjka.

U pripremi su izmjene i dopune Zakona o fiskalnoj odgovornosti u kojem će se postojeće fiskalno pravilo zamijeniti novim, u skladu s europskim zahtjevima iz novog okvira za upravljanje ekonomskom politikom u EU. Time će se, u odnosu na postojeće fiskalno pravilo, uvažiti postojanje ekonomskih ciklusa što je od iznimne važnosti za prevladavanje razdoblja recesije.

U listopadu ove godine Eurostat će objaviti novi izračun proračunskog manjka i javnog duga za ovu i nekoliko proteklih godina, sukladno ESA 95 metodologiji EU. Udio proračunskog manjka u BDP-u premašit će 3% čime će se aktivirati korektivna procedura Pakta o stabilnosti i rastu – Procedura prekomjernog proračunskog manjka. Prema toj proceduri, koja je do sada aktivirana za 25 država članica, Vijeće će, a na prijedlog Europske komisije, utvrditi potrebu brzinu fiskalne prilagodbe kako bi se proračunski manjak spustio ispod 3% BDP-a, a javni dug zadržao na razini ispod 60% BDP-a.

Vlada RH pripremila je dodatne mjere fiskalne konsolidacije čiji će učinak biti u potpunosti uključen prilikom donošenja plana proračuna za 2014. godinu, a koje bi trebale rezultirati bitnim restrukturiranjem prvenstveno rashodne strane proračuna. Te mjere nužne su za smanjenje proračunskog manjka na razinu ispod 3% BDP-a u idućih nekoliko godina. Najznačajnije reforme provodit će se u sustavima zdravstva, socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, obrazovanja i sustavu plaća u državnim i javnim službama.

2. CILJEVI I PRIORITETI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE U RAZDOBLJU 2014. – 2016.

Na temelju Zakona o proračunu, kojim se propisuje proces strateškog planiranja, izrađena je Strategija Vladinih programa za razdoblje 2014. – 2016.

Ostvarivanje Strategije predviđeno je kroz 12 općih ciljeva: 1. makroekonomska i gospodarska stabilnost, 2. optimalno ozračje za razvoj konkurentnoga gospodarstva, 3. ravnomjerni regionalni razvoj, 4. jačanje socijalne pravednosti, 5. zaštita, očuvanje i unapređenje zdravlja, 6. poticanje znanja, izvrsnosti i kulture, 7. zaštita okoliša i prostorni razvoj, 8. konkurentniji poljoprivredno-prehrambeni i ribarski sektor, 9. podizanje konkurentnosti hrvatskog turizma uz afirmaciju Hrvatske kao jedne od vodećih međunarodnih turističkih destinacija, 10. jačanje pravne države i vladavine prava, 11. održavanje javne i državne sigurnosti na najvišoj razini i 12. daljnje jačanje međunarodnog položaja Republike Hrvatske i očuvanje nacionalnog identiteta.

Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi, nužno je osigurati izvore financiranja za provedbu istih te je u tu svrhu izrađena veza između strateških ciljeva i proračunskih programa. Naime, strateškim planom definiraju se pravci djelovanja ministarstava i drugih državnih tijela, dok se proračunom definiraju programi, aktivnosti i projekti te osiguravaju sredstva potrebna za provedbu. Stoga je Strategija kao dokument polazna osnova za izradu Smjernica ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014. – 2016.

Neke od novih aktivnosti predviđene Strategijom uključuju:

- izradu popisa svih nekretnina u vlasništvu RH te njihovo stavljanje u funkciju,
- prelazak na elektroničku javnu nabavu,
- alociranje bespovratnih potpora subjektima koji ulažu u razvoj novih proizvoda i širenje tržišta, čime će se povećati konkurentnost subjekata malog gospodarstva,
- donošenje novog Zakona o obrtu koji će stimulativno djelovati na razvoj obrtništva i dovesti obrtnike u ravnopravni položaj s ostalim gospodarskim subjektima,
- daljnji razvoj prometne infrastrukture: izgradnja II kolosijeka i rekonstrukcija pruge na dionici Dugo Selo - Križevci, izgradnja nove pruge Sv. Ivan Žabno – Gradec,
- donošenje novog Pravilnika o studentskom standardu (stipendije, subvencije za prehranu, smještaj i prijevoz) s ciljem učinkovitog usmjeravanja korištenja i kontrole javnih sredstava,
- uspostava centraliziranog integriranog informacijskog sustava za razmjenu podataka za eListe čeka, eNaručivanje i eKarton, čime će se smanjiti liste čeka u zdravstvu,
- uspostava novog sustava plaćanja posebne naknade za okoliš za vozila na motorni pogon s ciljem smanjenja onečišćenja okoliša,

- izrada plana upravljanja rizicima od poplava koji će uključivati preventivne mjere, prognozu poplava i sustave za obavješćavanje i upozoravanje,
- osiguranje pristupa osobnim informacijama iz javne uprave građanima putem portala gov.hr,
- izgradnja nacionalnog Schengenskog informacijskog sustava (SIS), povezivanje nacionalnog informacijskog sustava sa SIS-om, čime će se omogućiti direktna provjera osoba i predmeta.

Također, Strategijom su obuhvaćeni i strukturni instrumenti EU putem kojih je moguće povući značajna novčana sredstva za projekte koji će biti usmjereni ispunjavanju općih ciljeva postavljenih ovom Strategijom. Na raspolaganju su sredstva iz sljedećih fondova: Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF), Europskog socijalnog fonda (ESF), Kohezijskog fonda (CF), Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EARDF) i Europskog pomorskog i ribarskog fonda (EMFF), a koji su RH postali dostupni po pristupanju EU.

3. MAKROEKONOMSKA KRETANJA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

3.1. Međunarodno makroekonomsko okruženje

Nakon dvije uzastopne godine rasta ekonomske aktivnosti, tijekom 2012. godine u europskom gospodarstvu ponovno su zabilježena negativna kretanja. Naime, bruto domaći proizvod je realno smanjen 0,3% u EU te 0,6% u eurozoni. Smanjenju bruto domaćeg proizvoda pridonijelo je smanjenje domaće potražnje, naročito bruto investicija u fiksni kapital i potrošnje kućanstava, te promjena zaliha, dok je doprinos neto inozemne potražnje bio pozitivan.

Tablica 1: Međunarodno okruženje – makroekonomski pokazatelji

	2011.	2012.	Projekcija 2013.	Projekcija 2014.
Realni rast bruto domaćeg proizvoda, u %				
Svijet	4,2	3,0	3,1	3,8
Europska unija	1,6	-0,3	-0,1	1,4
Austrija	2,7	0,8	0,6	1,8
Italija	0,4	-2,4	-1,3	0,7
Njemačka	3,0	0,7	0,4	1,8
Slovenija	0,6	-2,3	-2,0	-0,1
Eurozona	1,4	-0,6	-0,4	1,2
Inflacija, u %				
Europska unija	3,1	2,6	1,8	1,7
Eurozona	2,7	2,5	1,6	1,5
Rast cijena nafte, u %	38,3	0,8	-6,2	-5,4

Izvor: Europska komisija, *European Economic Forecast*, Spring 2013

Prema posljednjim projekcijama Europske komisije iz svibnja ove godine, za 2013. godinu predviđa se realno smanjenje bruto domaćeg proizvoda od 0,1% u EU te 0,4% u eurozoni, što je nešto niže od prethodnih projekcija Europske komisije iz veljače ove godine. Pozitivan doprinos promjeni bruto domaćeg proizvoda u 2013. godini očekuje se da će doći od izvoza roba i usluga, potaknutog jačanjem svjetske potražnje, dok će, pod utjecajem rastuće nezaposlenosti, strogih uvjeta financiranja, razduživanja privatnog i državnog sektora te pojačane neizvjesnosti, doprinos domaće potražnje biti negativan. U 2014. godini predviđa se realni rast bruto domaćeg proizvoda od 1,4% u EU te 1,2% u eurozoni. Očekuje se da će domaća potražnja preuzeti ulogu glavnog pokretača gospodarskog rasta, posebice zbog jačanja potrošnje kućanstava i investicija uslijed obnavljanja poslovnog i potrošačkog povjerenja, poboljšanja uvjeta financiranja, kao i uvjeta na tržištu rada te povećanja kupovne moći stanovništva.

Tijekom 2012. godine zabilježeno je usporavanje inflacije na 2,6% u EU te 2,5% u eurozoni. Pritisci na rast cijena trebali bi daljnje popustiti u 2013. godini budući da će iščeznuti učinci ranijih povećanja cijena energije, neizravnih poreza i administrativno reguliranih cijena, a

slaba domaća potražnja ograničit će mogućnost podizanja cijena od strane proizvođača. Stoga se u 2013. godini očekuje prosječna inflacija od 1,8% u EU te 1,6% u eurozoni, dok će u 2014. godini prosječna inflacija iznositi 1,7% u EU te 1,5% u eurozoni.

Negativni rizici ostvarenju projiciranog rasta europskog gospodarstva još uvijek su značajni, a neizvjesnost i dalje ostaje visoka. Glavne rizike predstavlja ponovno jačanje dužničke krize u eurozoni te odgađanje mjera fiskalne konsolidacije ili strukturnih reformi. Osim toga, negativni rizici koji proizlaze iz međunarodnog okruženja odnose se na mogući porast kamatnih stopa na tržištu kapitala, fiskalne probleme SAD-a i Japana koji bi mogli uzdrmati financijska tržišta, snažniju aprecijaciju eura no što se očekuje ili poremećaje na tržištu nafte. S druge strane, faktori koji bi mogli poduprijeti brži oporavak europskog gospodarstva u odnosu na projekcije su snažniji oporavak povjerenja, kao i snažniji rast svjetskog gospodarstva no što se očekuje. Rizici na strani projekcije inflacije su uravnoteženi. Inflacija bi mogla biti viša od projicirane uslijed snažnijeg rasta neizravnih poreza, administrativnih cijena ili cijena nafte od predviđenog. S druge strane, ukoliko ekonomska aktivnost u europskom ili svjetskom gospodarstvu bude niža no što je očekivano, inflacija bi mogla biti ispod projicirane razine.

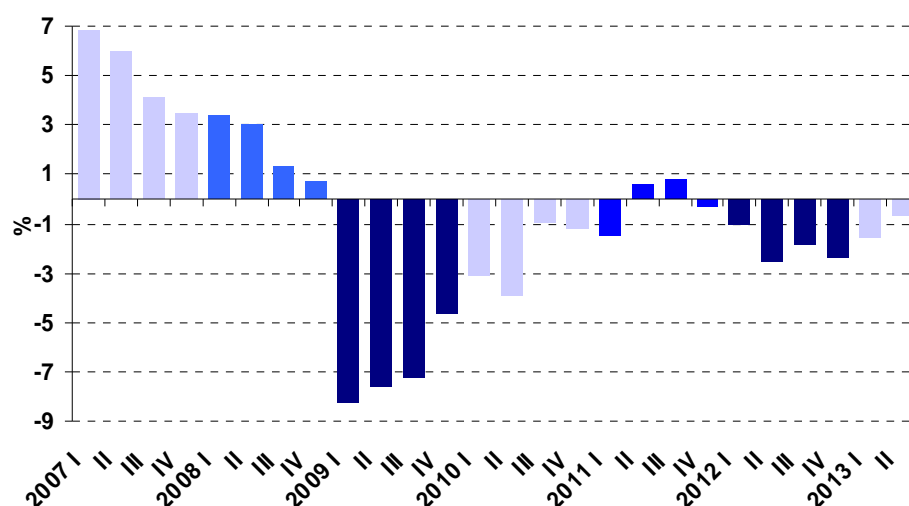
Gospodarska kretanja u EU, naročito Italiji, Njemačkoj, Austriji i Sloveniji, s kojima je Hrvatska najintenzivnije gospodarski povezana, imaju značajan utjecaj na domaće gospodarstvo. Italija je u 2012. godini zabilježila realno smanjenje bruto domaćeg proizvoda od 2,4%, čemu je najviše pridonijelo snažno smanjenje domaće potražnje, naročito potrošnje kućanstava i investicija. Nastavak sličnih kretanja očekuje se i u ovoj godini, kada se predviđa pad bruto domaćeg proizvoda od 1,3%. Za 2014. godinu očekuje se realni rast bruto domaćeg proizvoda od 0,7%, temeljen prvenstveno na izvozu i investicijama. Realni rast bruto domaćeg proizvoda Njemačke iznosio je 0,7% u 2012. godini te se prvenstveno temeljio na pozitivnom doprinosu neto izvoza. Za 2013. godinu projicirano je usporavanje realnog rasta bruto domaćeg proizvoda na 0,4%, dok se u 2014. očekuje rast od 1,8%. Domaća potražnja, predvođena potrošnjom kućanstava, preuzet će ulogu glavnog pokretača gospodarskog rasta tijekom 2013. i 2014. godine. Rast austrijskog gospodarstva iznosio je 0,8% u 2012. godini, dok se za 2013. očekuje usporavanje na 0,6%. Međutim, postupni zaokret trebao bi nastupiti krajem 2013. godine pa se za 2014. godinu očekuje rast bruto domaćeg proizvoda od 1,8%. Najznačajniji pozitivan doprinos rastu bruto domaćeg proizvoda doći će od izvoza roba i usluga. Realno smanjenje bruto domaćeg proizvoda Slovenije iznosilo je 2,3% u 2012. godini, što je u najvećem dijelu proizašlo iz smanjenja potrošnje kućanstava i investicija. Nastavak sličnih kretanja očekuje se i u 2013. godini, pa se predviđa smanjenje gospodarske aktivnosti od 2,0%. U 2014. godini očekuje se stabilizacija gospodarske aktivnosti i neznatno smanjenje bruto domaćeg proizvoda od 0,1%.

3.2. Makroekonomska kretanja u Hrvatskoj u 2012. i 2013. godini

Negativna kretanja u hrvatskom gospodarstvu, započeta u 2009., još su uvijek bila prisutna u prvom polugodištu 2013. godine. Iako je u 2011. došlo do stagnacije realne ekonomske aktivnosti, 2012. godina ponovno je završena s padom bruto domaćeg proizvoda od 2,0%. U 2012. godini nastavljen je trend negativnog doprinosa domaće potražnje promjeni bruto domaćeg proizvoda te pozitivnog doprinosa neto inozemne potražnje. Najveći doprinos smanjenju domaće potražnje došao je od potrošnje kućanstava (-1,8 postotnih bodova), koja je

smanjena 3,0%, a slijedi doprinos bruto investicija u fiksni kapital (-0,9 postotnih bodova), koje su realno smanjene 4,6%. Doprinosi promjene zaliha, državne potrošnje i neprofitnih ustanova koje služe kućanstvima bili su zanemarivi (-0,3, -0,2 i 0,0 postotnih bodova, redom). Naime, državna potrošnja zabilježila je realno smanjenje od 0,8%, a potrošnja neprofitnih ustanova koje služe kućanstvima smanjenje od 1,2%. Pozitivan doprinos neto inozemne potražnje promjeni bruto domaćeg proizvoda iznosio je 1,1 postotni bod, što je proizašlo iz pozitivnog doprinosa uvoza roba i usluga (0,9 postotnih bodova), koji je smanjen 2,1%, kao i pozitivnog doprinosa izvoza roba i usluga (0,2 postotna boda), koji je zabilježio realni rast od 0,4%. Promatrano s proizvodne strane, najveći doprinos realnom smanjenju bruto dodane vrijednosti u 2012. godini došao je od prerađivačke industrije, rudarstva i vađenja te ostalih industrija i trgovine na veliko i na malo, prijevoza i skladištenja, smještaja, pripreme i usluživanja hrane, djelatnosti koje imaju najveći udio u ukupnoj bruto dodanoj vrijednosti, te građevinarstva, djelatnosti koja bilježi najizraženije smanjenje bruto dodane vrijednosti od početka krize.

Grafikon 1: Realni međugodišnji rast bruto domaćeg proizvoda



Izvor: DZS

U prvom polugodištu 2013. godine bruto domaći proizvod realno je smanjen 1,1% u usporedbi s istim razdobljem 2012., što je proizašlo iz realnog međugodišnjeg smanjenja od 1,5% u prvom tromjesečju te 0,7% u drugom tromjesečju 2013. Najveći negativan doprinos smanjenju bruto domaćeg proizvoda u prvom polugodištu 2013. došao je od potrošnje kućanstava koja je realno smanjena 1,2% u usporedbi s istim razdobljem 2012., a slijedi negativan doprinos izvoza roba i usluga, koji je u prvom polugodištu zabilježio realno međugodišnje smanjenje od 1,7%. Ostale komponente nisu značajno pridonijele promjeni bruto domaćeg proizvoda. Naime, bruto investicije u fiksni kapital ostvarile su realno međugodišnje smanjenje od 0,6%, državna potrošnja i potrošnja neprofitnih ustanova koje služe kućanstvima zabilježile su rast od 0,9%, odnosno 1,1%, redom, a uvoz roba i usluga ostvario je realno međugodišnje smanjenje od 0,2% u prvom polugodištu 2013. Obračun bruto domaćeg proizvoda s proizvodne strane pokazuje da je u prvom polugodištu 2013. godine realnom smanjenju bruto dodane vrijednosti najviše pridonijelo smanjenje bruto dodane vrijednosti u građevinarstvu, trgovini na veliko i na malo, prijevozu i skladištenju, smještaju, pripremi i usluživanju hrane te prerađivačkoj industriji, rudarstvu i vađenju te ostalim industrijama.

Tablica 2: Pregled osnovnih makroekonomskih pokazatelja

međugodišnja promjena, u %	2011.	2012.	2013. I - III	2013. IV - VI	2013. VII
Bruto domaći proizvod (realno)	0,0	-2,0	-1,5	-0,7	-
Industrijska proizvodnja (kal. pril.)	-1,2	-5,5	1,1	-2,5	-4,1
Promet od trgovine na malo (realno, kal. pril.)	1,0	-4,3	-4,0	1,2	0,4
Broj noćenja turista	7,0	4,0	9,9	4,3	1,8
Indeks građevinskih radova (kal. pril.)	-8,7	-9,7	-5,1	-4,6	-
Izvoz roba (HRK)	9,8	1,6	-7,6	-1,2	-
Uvoz roba (HRK)	9,7	0,7	-6,0	6,0	-
Stopa registrirane nezaposlenosti (razina)	17,8	18,9	21,7	19,7	18,5
Indeks potrošačkih cijena	2,3	3,4	4,6	2,3	2,3
Krediti kreditnih institucija	6,0	-2,4	-2,9	-1,8	-1,6

Izvor: DZS, HNB

Prosječna inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena ubrzala je na 3,4% u 2012. godini, što je 1,1 postotni bod više nego u 2011. Kretanje inflacije u 2012. godini u najvećoj je mjeri bilo pod utjecajem usklađivanja administrativnih cijena električne energije i plina za kućanstva¹, promjena u sustavu poreza na dodanu vrijednost (PDV)² te poskupljenja neprerađenih prehrambenih proizvoda prouzročenog sušom i rastom cijena prehrambenih sirovina na svjetskom tržištu. Najznačajniji doprinos rastu potrošačkih cijena tijekom 2012. godine stoga je došao od cijena energije i prehrane.

Tijekom prvih sedam mjeseci ove godine došlo je do usporavanja inflacije. Međugodišnji rast indeksa potrošačkih cijena usporen je s 4,7% u prosincu 2012. na 2,3% u srpnju 2013. godine. Najveći doprinos rastu potrošačkih cijena na međugodišnjoj razini u srpnju došao je od cijena prehrane, koje su povećane 4,6% u usporedbi sa srpnjem 2012., čemu je najviše pridonio rast cijena mlijeka, sira i jaja (12,8%), a osim toga, u nešto manjoj mjeri, rastu potrošačkih cijena pridonijele su i cijene duhana, koje su povećane 15,6% u usporedbi sa srpnjem 2012. U prvih sedam mjeseci ove godine prosječni rast indeksa potrošačkih cijena iznosio je 3,3% u usporedbi s istim razdobljem prošle godine.

¹ Cijene električne energije i plina povećane su od 1. svibnja 2012.

² Od 1. ožujka 2012. opća stopa PDV-a povećana je s 23% na 25%, dok je istodobno uvedena snižena stopa PDV-a od 10% na određena dobra i usluge (jestiva ulja i masti, isporuka vode, šećer i dječja hrana).

Grafikon 2: Indeks potrošačkih cijena, međugodišnja promjena



Izvor: DZS

Slaba gospodarska aktivnost tijekom 2012. godine utjecala je na nastavak nepovoljnih kretanja na tržištu rada. Prema administrativnim podacima, prosječan broj ukupno zaposlenih smanjen je 1,1%, prvenstveno uslijed smanjenja zaposlenosti u prerađivačkoj industriji, građevinarstvu i trgovini, dok je prosječan broj registriranih nezaposlenih povećan za 6,2%. Prosječna stopa administrativne nezaposlenosti iznosila je 18,9% u 2012. godini, povećavši se za 1,1 postotni bod, dok je prosječna stopa anketne nezaposlenosti iznosila 15,8%, što je porast od 2,4 postotna boda u odnosu na 2011. Unatoč njihovom nominalnom rastu, tijekom 2012. godine nastavljen je trend realnog smanjenja plaća, pa je tako prosječna mjesečna bruto plaća zabilježila realno smanjenje od 2,3%, dok je prosječna mjesečna isplaćena neto plaća realno smanjena 2,6%.

Kretanja na tržištu rada u dosadašnjem dijelu 2013. godine ukazuju na nastavak negativnog trenda. Prosječan broj nezaposlenih osoba povećan je za 8,9% u prvih sedam mjeseci ove godine u usporedbi s istim razdobljem 2012., dok je istovremeno prosječan broj zaposlenih smanjen za 2,8%. Prosječna administrativna stopa nezaposlenosti iznosila je 20,4% u prvih sedam mjeseci 2013., što je porast od 1,8 postotnih bodova u usporedbi s istim razdobljem 2012. godine.³ U prvom polugodištu ove godine prosječne bruto i neto plaće ostvarile su realno međugodišnje smanjenje od 2,2%, odnosno 2,4%, redom.

3.3. Makroekonomske projekcije za razdoblje 2014. – 2016.

Makroekonomske projekcije temeljene su na dostupnim informacijama i statističkim pokazateljima objavljenim do sredine rujna 2013. godine. Nepovoljna gospodarska kretanja u međunarodnom okruženju, prije svega u EU, krajem 2012. godine te u prvom dijelu 2013. godine dovela su do jačanja negativnih rizika te su makroekonomske projekcije za većinu zemalja hrvatskih vanjskotrgovinskih partnera korigirane naniže. Budući da su i u domaćem

³ Podaci o broju zaposlenih te stopi nezaposlenosti za 2013. godinu su privremeni.

gospodarstvu negativna kretanja gospodarske aktivnosti iz 2012. godine nastavljena u prvom polugodištu 2013. godine, ove makroekonomske projekcije također su korigirane naniže u usporedbi s posljednjim projekcijama Vlade RH iz travnja ove godine. Međutim, glavna pretpostavka na kojoj počivaju ove makroekonomske projekcije, a ujedno i jedan od glavnih gospodarskih ciljeva Vlade RH, ostaje utjecaj na oporavak domaćeg gospodarstva poticanjem investicija šireg javnog sektora.

Nakon realnog međugodišnjeg smanjenja BDP-a od 1,5% u prvom tromjesečju te 0,7% u drugom tromjesečju 2013. godine, u ostatku 2013. očekuje se rast ekonomske aktivnosti, što djelomice navješćuju i dosad objavljeni visokofrekventni pokazatelji za treće tromjesečje 2013. Očekivani oporavak gospodarske aktivnosti u nastavku 2013. temeljit će se na snažnom ubrzanju investicijskog ciklusa javnih poduzeća prema kraju godine, uz značajan doprinos izvoza usluga te nastavak blagog rasta potrošnje kućanstava. Tako se na razini cijele 2013. godine predviđa neznatni realni rast BDP-a od 0,2%. Domaća potražnja trebala bi pozitivno pridonijeti promjeni BDP-a uslijed pozitivnog doprinosa bruto investicija u fiksni kapital te neznatnog pozitivnog doprinosa državne potrošnje. Doprinos neto inozemne potražnje bit će negativan. U nastavku projekcijskog razdoblja očekuje se kontinuirano ubrzanje realnog rasta BDP-a. Tako je u 2014. godini predviđen rast od 1,3%, u 2015. godini rast od 2,2% te u 2016. godini rast od 2,5%. Ubrzanje ekonomske aktivnosti u ostatku promatranog razdoblja temeljit će se prvenstveno na pozitivnom doprinosu bruto investicija u fiksni kapital te izvoza roba i usluga dok se značajniji pozitivan doprinos potrošnje kućanstava može očekivati tek prema kraju razdoblja. Predviđeni gospodarski rast u Hrvatskoj u narednom srednjoročnom razdoblju bit će podržan i povoljnijim gospodarskim kretanjima u međunarodnom okruženju, a prvenstveno ubrzanjem ekonomske aktivnosti zemalja EU, počevši od kraja 2013. godine, na što ukazuju posljednje dostupne projekcije Europske komisije za 2013. i 2014. godinu.

Tablica 3: Projekcije makroekonomskih pokazatelja Republike Hrvatske

	2012.	Projekcija 2013.	Projekcija 2014.	Projekcija 2015.	Projekcija 2016.
BDP - tekuće cijene (mil. HRK)	330.232	336.326	347.178	361.730	378.010
BDP - realni rast (%)	-2,0	0,2	1,3	2,2	2,5
Potrošnja kućanstava	-2,9	-0,3	0,2	1,5	2,2
Državna potrošnja	-0,8	0,3	-1,5	-0,4	0,6
Bruto investicije u fiksni kapital	-4,6	3,3	7,6	7,5	5,9
Izvoz roba i usluga	0,4	-0,5	2,3	3,4	4,2
Uvoz roba i usluga	-2,1	0,6	2,5	4,3	5,0
BDP - doprinosi rastu (postotni bodovi)	-2,0	0,2	1,3	2,2	2,5
Potrošnja kućanstava	-1,8	-0,2	0,1	0,9	1,3
Državna potrošnja	-0,2	0,1	-0,3	-0,1	0,1
Bruto investicije u fiksni kapital	-0,9	0,6	1,4	1,5	1,2
Izvoz roba i usluga	0,2	-0,2	1,0	1,5	1,8
Uvoz roba i usluga	0,9	-0,3	-1,0	-1,8	-2,2
Anketna zaposlenost - godišnji rast (%)	-3,1	-2,4	0,3	1,2	1,4
Indeks potrošačkih cijena - godišnji rast (%)	3,4	2,4	2,0	2,0	1,9

Izvor: DZS, Ministarstvo financija

Projekcija realnog pada potrošnje kućanstava od tek 0,3% u 2013. godini temelji se prvenstveno na pretpostavci o nastavku pozitivnog trenda započetog u drugom tromjesečju. Na potrošnju kućanstava u 2013. godini povoljno će utjecati oporavak povjerenja potrošača, primarno uslijed pristupanja Hrvatske EU, koji je već vidljiv u dosadašnjem dijelu 2013. godine, pri čemu je naročito naglašen bio u drugom tromjesečju. U ostatku 2013. te u 2014.

godini, za koju je projiciran neznatni realni rast potrošnje kućanstava od 0,2%, očekuje se nastavak te jačanje potrošačkog optimizma u uvjetima usporavanja inflacije potrošačkih cijena te povoljnijih gospodarskih kretanja, kako u domaćem gospodarstvu tako i u međunarodnom okruženju. S druge strane, potrošnja će u nastavku 2013. te u najvećem dijelu 2014. godine biti ograničena nastavkom realnog pada raspoloživog dohotka kućanstava, prije svega kao rezultat nepovoljnih kretanja na tržištu rada. Negativan utjecaj dolazi i od mjera fiskalne konsolidacije provedenih u zadnje dvije godine – prije svega s prihodne, ali i s rashodne strane proračuna, čiji se nastavak očekuje i u 2014. godini, te procesa razduživanja sektora kućanstava koji se odražava u realnom smanjenju potrošačkih kredita odobrenih od strane poslovnih banaka. U narednim se godinama očekuje postupni oporavak potrošnje kućanstava te ubrzanje njenog realnog rasta na 1,5% u 2015. te 2,2% u 2016. godini. Ovakva projekcija prije svega sadržava predviđanje povoljnih općih ekonomskih uvjeta, a pogotovo pozitivnih kretanja na tržištu rada. Isto tako, očekuje se i postupni oporavak potražnje za kreditima od strane sektora kućanstava. Jaz između kretanja potrošnje kućanstava i raspoloživog dohotka, prisutan u 2013. i velikim dijelom u 2014. godini trebao bi postupno iščeznuti u narednim godinama. Nakon neznatnog realnog rasta državne potrošnje od 0,3% u 2013. godini, u 2014. i 2015. godini očekuje se njeno smanjenje u skladu s provođenjem fiskalne konsolidacije s rashodne strane proračuna. Tako je predviđeno realno smanjenje državne potrošnje od 1,5% u 2014. te 0,4% u 2015. godini. Na kraju projekcijskog razdoblja, u 2016. godini, projiciran je blagi realni rast državne potrošnje od 0,6%. Kao što je prije spomenuto, očekuje se da će pokretač gospodarskog rasta u razdoblju 2013. – 2015. godine biti bruto investicije u fiksni kapital. Tako se predviđa njihov realni rast od 3,3% u 2013. godini, zatim 7,6% u 2014., 7,5% u 2015. te 5,9% u 2016. godini. Rast agregatnih investicija u 2013., ali i dijelu 2014. godine, prvenstveno se odnosi na investicijski ciklus javnog sektora dok će privatne investicije biti potisnute. Oporavak investicija privatnog sektora u značajnijoj mjeri početi će tek tijekom 2014. godine s očekivanim povratkom poslovnog optimizma te poboljšanjem opće likvidnosti u gospodarstvu. Također, pozitivan utjecaj na investicije očekuje se i od snažnije apsorpcije sredstava iz EU fondova. Općenito, s postupnim smanjenjem negativnih rizika i neizvjesnosti glede budućih ekonomskih kretanja te pozitivnim rezultatima provedenih strukturnih reformi u domaćem gospodarstvu, u nadolazećim godinama ponovno se, nakon višegodišnje stanke, očekuje značajniji priljev stranog kapitala usmjerenog u investicijske projekte. U svim godinama projekcijskog razdoblja očekuje se blago pozitivan doprinos kategorije promjena zaliha realnom rastu BDP-a, pri čemu se značajnije obnavljanje zaliha od strane poduzeća ne očekuje prije 2015. godine.

U 2013. godini predviđa se realno smanjenje izvoza roba i usluga od 0,5%, što prvenstveno odražava slabljenje dinamike inozemne potražnje početkom godine, gubitak tržišta zemalja CEFTA-e u drugom dijelu 2013. te postojeće strukturne probleme domaćeg izvoznog sektora. S druge strane, na temelju ostvarenja dostupnih fizičkih pokazatelja u turizmu, uzevši u obzir i poboljšanje cjenovne konkurentnosti u ovoj djelatnosti zahvaljujući poduzetim mjerama fiskalne politike, u 2013. godini očekuje se dobar rezultat izvoza usluga. Što se tiče ostatka projekcijskog razdoblja, očekuje se da će izvoz roba i usluga ubrzati svoj realni rast s 2,3% u 2014. na 3,4% u 2015. te 4,2% u 2016. godini. Tako će u posljednjoj godini projekcijskog razdoblja izvoz roba i usluga dati najveći pojedinačni pozitivan doprinos gospodarskom rastu. Ovakva projekcija, uz očekivano jačanje inozemne potražnje, pretpostavlja i relativno nisku razinu te znatno usporavanje pada domaćeg udjela na izvoznim tržištima u zadnje dvije godine projekcijskog razdoblja, što se temelji na već poduzetim i predstojećim strukturnim reformama te podrazumijeva kako će se izvozni sektor već u kratkom roku na primjereno zadovoljavajući način prilagoditi novonastalim okolnostima. Rast uvoza roba i usluga od 0,6% u 2013. godini odnosi se prvenstveno na uvoz generiran prije spomenutim investicijama

javnih poduzeća. U ostatku projekcijskog razdoblja, u skladu s rastom finalne potražnje, realni rast uvoza roba i usluga ubrzat će s 2,5% u 2014. na 4,3% u 2015. te 5,0% u 2016. godini. Iako će se s gospodarskim rastom postupno povećavati i udio uvoza u finalnoj potražnji, on će krajem projekcijskog razdoblja i dalje biti nešto manji u usporedbi s razdobljem do 2008. godine. U čitavom projekcijskom razdoblju doprinos neto izvoza gospodarskom rastu bit će negativnog predznaka. Napomenimo kako je na postojanje izraženije negativne vrijednosti neto izvoza u uvjetima neznatnog gospodarskog rasta u 2013. godini utjecao i prijelaz na novi vanjskotrgovinski režim. Uzimajući u obzir projiciranu putanju gospodarskog rasta, apsolutne vrijednosti neto izvoza bit će relativno male prema kraju promatranog razdoblja u usporedbi s predkriznim godinama. To će, uz projiciran razmjerno snažan rast izvoza roba i usluga, biti omogućeno djelomičnom supstitucijom uvoza energenata domaćom proizvodnjom, što će se odražavati u sporije rastućoj elastičnosti uvoza u odnosu na finalnu potražnju prema kraju razdoblja.

Tijekom 2013. godine očekuje se usporavanje inflacije te prosječni rast indeksa potrošačkih cijena od 2,4%. Značajan utjecaj na inflaciju u 2013. godini, naročito njenom prvom polugodištu, imat će učinak prijenosa inflacije iz prošle godine. U skladu s očekivanim nastavkom pada cijena sirovina na svjetskom tržištu, uvozni inflatorni pritisci trebali bi i dalje popuštati. Domaći inflatorni pritisci također bi trebali biti slabi, uslijed potisnute potrošnje kućanstava te očekivanog smanjenja jediničnog troška rada. Osim navedenog, na kretanje inflacije u 2013. godini utjecat će i izmjene poreznog sustava, većinom vezane uz prilagođavanje domaćeg zakonodavstva pravnoj stečevini EU⁴. U 2014. godini predviđa se daljnje usporavanje inflacije na 2,0%. Pri tomu će uvozni inflatorni pritisci i dalje biti potisnuti, dok bi domaći mogli blago ojačati, budući da će projicirana dinamika potrošnje kućanstava biti preslaba da bi uzrokovala značajniji pritisak na potrošačke cijene. Također, zasad nisu predviđene značajnije promjene administrativno određenih cijena. U posljednje dvije godine projekcijskog razdoblja očekuje se zadržavanje inflacije na stabilnoj razini od oko 2,0%.

Budući da će oporavak zaposlenosti zaostajati za oporavkom ekonomske aktivnosti, negativna kretanja na tržištu rada nastaviti će se u 2013. godini, kada se predviđa povećanje anketne stope nezaposlenosti na 17,6%. Od 2014. godine nadalje, s ubrzanjem gospodarskoga rasta, očekuje se zaustavljanje negativnog trenda na tržištu rada. Tako se predviđa smanjenje anketne stope nezaposlenosti na 17,3% u 2014. godini, 16,6% u 2015. te 15,8% u 2016. godini. U skladu s projiciranim kretanjem gospodarskog rasta i zaposlenosti, prosječna produktivnost rada bilježit će blagi rast od oko 1,0% u razdoblju od 2014. do 2016. godine. Nakon smanjenja u 2013. godini, jedinični trošak rada će u narednim godinama bilježiti blagi rast koji će ubrzavati prema kraju projekcijskog razdoblja što odražava brži rast bruto plaća od produktivnosti rada. Napomenimo kako se za administrativne podatke o zaposlenosti očekuje povoljnije kretanje u odnosu na podatke ankete o radnoj snazi, pogotovo u 2013. godini kada će pad administrativne zaposlenosti biti više od 1 postotnog boda slabiji od projiciranog pada anketne zaposlenosti.

⁴ Izmjene uključuju smanjenje stope PDV-a s 25% na 10% na usluge pripremanja hrane i posluživanja hrane i pića u ugostiteljskim objektima, ukidanje nulte stope PDV-a te postupnu prilagodbu hrvatskog trošarinskog sustava zakonodavstvu EU.

3.4. Rizici ostvarenja projekcija

Unutarnji i vanjski negativni rizici s kojima su suočene opisane projekcije gospodarskog rasta ostat će izraženi. Vanjski rizik predstavljaju nepovoljnija kretanja realne ekonomske aktivnosti od očekivanih u međunarodnom okruženju, a prvenstveno u zemljama EU, kao i eventualne nove nestabilnosti na stranim financijskim tržištima. Što se tiče unutarnjih rizika, projicirano kretanje gospodarske aktivnosti, a pogotovo u početnim godinama promatranog razdoblja, počiva na pretpostavci ostvarenja snažnog realnog rasta bruto investicija šireg javnog sektora. Slabiji rezultati javnog investicijskog ciklusa od očekivanih ugrozit će projicirano kretanje ekonomske aktivnosti izravno, ali i neizravno, izostankom prelijevanja pozitivnih efekata na gospodarstvo. Također, ukoliko bi strukturne promjene domaćeg gospodarstva u kratkom roku dovele do nepovoljnijih kretanja na tržištu rada od očekivanih, to bi utjecalo na dinamiku potrošnje kućanstava, proces fiskalne konsolidacije i kvalitetu aktive domaćeg financijskog sustava. Od domaćih rizika još valja istaknuti kako će buduće financiranje domaćih poslovnih subjekata u velikoj mjeri ovisiti o sklonosti domaćih banaka prema kreditiranju sektora poduzeća. Predviđeno kretanje izvoza ovisi o daljnjem poboljšanju konkurentnosti domaćeg gospodarstva te, općenito, o uspješnosti prilagodbe domaćih izvoznika na zajedničko tržište EU, dok je dinamika uvoza vezana uz rezultate domaće energetske politike. Što se tiče projekcije inflacije, rizik ostvarenja više inflacije od projicirane predstavljaju dosad neplanirana značajnija povećanja administrativno reguliranih cijena ili dodatne mjere u svrhu fiskalne konsolidacije sa strane prihoda, kao i snažniji rast cijena sirovina na svjetskom tržištu od očekivanog. S druge strane, čimbenik koji bi mogao djelovati na ostvarenje niže inflacije od projicirane je slabiji oporavak domaće potražnje od predviđenog.

4. FISKALNA POLITIKA U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

4.1. Fiskalna politika u 2013. godini

Tijekom 2013. godine pogoršale su se makroekonomske okolnosti u našem neposrednom međunarodnom okruženju te su nastavljena negativna kretanja i u domaćem gospodarstvu. Slijedom toga, izmijenjene su projekcije rasta bruto domaćeg proizvoda te plan državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2013. godinu.

Nastavno na izmijenjene projekcije rasta, u izmijenjenom planu proračuna smanjene su agregatne projekcije prihoda u odnosu na prvotni plan za 2013. godinu. Navedene projekcije uključile su i jednokratni učinak povećanja prihoda zbog očekivanih prihoda od imovine. U sklopu izmjena i dopuna proračuna nisu planirane dodatne promjene porezne politike, ali se nastavilo s aktivnostima usmjerenim ka smanjenju porezne evazije te ujednačavanju tržišnih uvjeta za sve porezne obveznike u RH.

U odnosu na prvotni plan, smanjeni su i planirani rashodi državnog proračuna, ali i izvanproračunskih korisnika te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pritom su na rashodnoj strani proračuna planirani selektivni rezovi i preraspodjele kako bi se što manje negativno djelovalo na potencijalni rast te nastavak ulaganja, iako u smanjenom obujmu, u vodnu i prometnu infrastrukturu, zdravstvo i obrazovanje.

U pogledu promjena u poreznom sustavu u 2013. godini važno je izdvojiti promjene u sustavu poreza na dodanu vrijednost te kod posebnih poreza i trošarina. Izmjenom i dopunom Zakona o porezu na dodanu vrijednost od 1. siječnja 2013. godine na snagu je stupila odredba kojom se primjenjuje snižena stopa od 10% na usluge pripremanja hrane i posluživanja hrane i pića u ugostiteljskim objektima. Također, od 1. siječnja 2013. godine ukinuta je nulta stopa poreza na dodanu vrijednost, a proizvodi koji su do tada bili oporezivani po ovoj stopi, oporezuju se stopom od 5%, kao najnižom mogućom u EU. Time se nastojao izbjeći veći rast cijena tih proizvoda te olakšati utjecaj spomenutih promjena na kategorije stanovništva s nižim dohotkom. Isto tako, na snagu je stupio i Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom kojim se od 1. siječnja 2013. godine postupno provodi proces fiskalizacije, a koji je usmjeren smanjenju porezne nediscipline kod prometa gotovine.

U trošarinskom sustavu nastavljene su prilagodbe hrvatskog zakonodavstva pravnoj stečevini EU. Najznačajnije izmjene obuhvatile su posebne poreze na osobne automobile, trošarine na energente i električnu energiju te trošarine na duhanske proizvode. Naime, novim Zakonom o trošarinama usvojen je novi sustav oporezivanja osobnih automobila, ostalih motornih vozila te plovila i zrakoplova, a koji se temelji na kombiniranom sustavu oporezivanja. Takvim sustavom posebni porez utvrđuje se dijelom kao vrijednosni kriterij (na temelju postotka od prodajne cijene), a dijelom kao ekološki kriterij (ovisno o emisiji CO₂). Primjenom ovakvih ekoloških kriterija potiče se smanjenje emisija ugljičnog dioksida sukladno ciljevima RH i obvezama prema EU. Uz navedeno, izjednačene su trošarine na nove i rabljene automobile dok su zrakoplovi izuzeti od oporezivanja posebnim porezom.

U prvom polugodištu 2013. godine postupno su povećavane trošarine na duhanske proizvode kako bi se tijekom odobrenog prijelaznog razdoblja dostigla potpuna usklađenost s pravnom

stečevinom EU. U cilju dostizanja minimalne trošarine koju propisuje zakonodavstvo EU, od 1. siječnja 2013. godine promijenjene su i trošarine na energente i električnu energiju. Kako bi se izbjeglo povećanje maloprodajne cijene naftnih derivata, a samim time i utjecaj na krajnje potrošače, naknada HANDA-i (Hrvatska agencija za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata), koja je bila uključena u maloprodajnu cijenu naftnih derivata, u cijelosti se prebacila na ime trošarina.

Uz navedene izmjene u poreznom sustavu, nastavio se rad na analizi i ocjeni isplativosti određenih neporeznih davanja kako bi se dodatno potakla konkurentnost i rasteretili poduzetnici i investitori. Tako je ažuriran Registar neporeznih prihoda s ciljem smanjenja/ukidanja određenih neporeznih davanja u 2014. godini.

Planom proračuna za 2013. predviđen je značajan rast određenih kategorija rashoda, kao što je rast troškova servisiranja javnog duga te preuzimanje duga brodogradilišta, što izravno ima za posljedicu porast troškova kamata od 1,2 milijarde kuna u odnosu na 2012. godinu. Program restrukturiranja brodogradilišta dodatno je opteretio državni proračun za oko 460 milijuna kuna. Nadalje, od 1. srpnja 2013. RH je i u fiskalnom smislu dio EU, što se prije svega odnosi na doprinos proračunu EU, koji se u 2013. godini procjenjuje na 1,7 milijardi kuna.

U prvom polugodištu 2013. godine ukupni prihodi državnog proračuna zabilježili su godišnje smanjenje od 1,4%, što je ostvarenje od 46,1% planirane razine. Na takva kretanja najveći utjecaj imali su smanjeni prihodi od poreza na dobit i doprinosa, uslijed zakonskih izmjena koje su imale za cilj rasterećenje privatnog sektora. Ukupni rashodi izvršeni na razini od 51,5% plana, što je 4,9 milijardi kuna više u odnosu na isto razdoblje 2012. godine. Naime, u lipnju 2013. podmirene su obveze ustanova u zdravstvu u sanaciji i HZZO-a u iznosu od 3,3 milijarde kuna. Također, izvršene su i ranije isplate planiranih subvencija poljoprivrednicima tako da su iste u odnosu na prvih šest mjeseci 2012. godine povećane za 764 milijuna kuna. Time je ukupni manjak državnog proračuna u prvom polugodištu 2013. godine dosegao razinu od 11,4 milijarde kuna ili 3,4% procijenjenog BDP-a. U isto vrijeme, izvanproračunski korisnici imali su manjak od 486 milijuna kuna, uslijed pojačanih investicijskih aktivnosti u sektoru voda i cesta. Lokalne jedinice zabilježile su višak od 143 milijuna kuna te je time ukupni manjak proračuna opće države iznosio 11,8 milijardi kuna ili 3,5% procijenjenog BDP-a za 2013. godinu.

4.2. Kretanje prihoda u razdoblju 2014. – 2016.

Državni proračun

Projekcija prihoda državnog proračuna za razdoblje 2014. – 2016. temelji se na očekivanom oporavku i jačanju gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir određene izmjene u poreznom sustavu, jačanje porezne discipline te fiskalne učinke članstva u EU.

Ukupni prihodi državnog proračuna za 2014. godinu projicirani su u iznosu od 114,3 milijarde kuna, što čini međugodišnji rast od 0,8%. U 2015. ukupni prihodi porast će 5,6%, a u 2016. 4,6% odnosno u 2015. iznositi će 120,7 milijardi kuna, a u 2016. godini 126,2 milijarde kuna.

Porezni prihodi, kao najznačajniji izvor financiranja proračuna, projicirani su pod pretpostavkom nepromijenjene porezne politike uz potrebno prilagođavanje poreznog sustava samo u dijelu konvergencije relevantnog zakonodavstva pravnoj stečevini EU (trošarine). Također, u projekcijama se uzima u obzir i očekivano daljnje poboljšanje naplate poreza, sprječavanje utaje poreza te postupno rješavanje poreznih dugovanja. Porezne izmjene provedene u 2013. godini imat će fiskalni učinak i u narednim godinama. Ovo se prvenstveno odnosi na izmjene u porezu na dodanu vrijednost i trošarinama. Uzimajući u obzir sve navedeno, porezni prihodi u 2014. godini projicirani su u iznosu od 65,7 milijardi kuna i bilježe međugodišnji pad od 0,7%. Osnovni uzrok takvog kretanja poreznih prihoda jest smanjenje prihoda od poreza na dobit, pri čemu značajan učinak dolazi od smanjene dobiti banaka u 2013. godini. Osim toga, u 2014. godini očekuje se daljnje umanjeње porezne osnovice poreza na dobit zbog reinvestirane dobiti, a što bi u konačnici trebalo rezultirati pokretanjem investicijskih aktivnosti. Isto tako, od 1. siječnja 2014. planira se ukidanje poreznih olakšica poreza na dohodak za područja posebne državne skrbi i brdsko-planinska područja, čiji će fiskalni učinak u državnom proračunu biti vidljiv u 2015. godini. Porezni prihodi u 2015. zabilježit će razinu od 68,1 milijardu kuna, a u 2016. godini od 70,5 milijardi kuna.

Prihodi od doprinosa drugi su po važnosti proračunski prihodi, a za nadolazeće srednjoročno razdoblje projicirani su u skladu s očekivanim kretanjima na tržištu rada. Nadalje, povećan priljev očekuje se i po osnovi rješavanja dugovanja poreznih obveznika. Tako se u 2014. projicira 38,3 milijarde kuna prihoda od doprinosa, u 2015. 39,7 milijardi kuna, a 2016. godini 41,3 milijarde kuna.

U strukturi ukupnih prihoda u promatranom srednjoročnom razdoblju značajan porast imat će i prihodi od pomoći EU, koji su izravno vezani uz projekte financirane iz pretpristupnih i pristupnih fondova EU, izgradnju Schengenskih kapaciteta te izravna plaćanja u poljoprivredi. Od 2014. godine RH će na raspolaganju biti značajna sredstva u okviru novog programskog razdoblja EU 2014 – 2020. U skladu s navedenim, ukupni prihodi od pomoći u 2014. iznose 4,6 milijardi kuna odnosno 7,1 milijardu kuna u 2015. te 8,4 milijarde kuna u 2016. godini.

Od ostalih proračunskih prihoda, koji u pravilu nisu u direktnoj vezi s kretanjima gospodarske aktivnosti, valja izdvojiti prihode od imovine, koji će u najvećoj mjeri ovisiti o ostvarenim prihodima po osnovi naknada za koncesije i drugih naknada, dionica te dobiti trgovačkih društava u vlasništvu države, kao i prihodima po osnovi kamata na dane zajmove. Očekuje se da će prihodi od administrativnih taksi i po posebnim propisima, prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika te prihodi od kazni i upravnih mjera slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine također bi trebali slijediti dosadašnje trendove kretanja.

Tablica 4: Kretanje prihoda državnog proračuna u razdoblju 2012. – 2016.

(000 HRK)	2012.	Plan 2013.	Indeks 13/12	Projekcija 2014.	Indeks 14/13	Projekcija 2015.	Indeks 15/14	Projekcija 2016.	Indeks 16/15
UKUPNI PRIHODI (6+7)	109.837.284	113.399.552	103,2	114.266.197	100,8	120.685.640	105,6	126.207.499	104,6
6 Prihodi poslovanja	109.558.928	113.109.794	103,2	114.000.677	100,8	120.407.110	105,6	125.916.969	104,6
Prihodi od poreza	64.332.058	66.216.970	102,9	65.740.030	99,3	68.107.533	103,6	70.533.120	103,6
Porez na dohodak	1.269.525	1.243.959	98,0	1.374.776	110,5	1.824.085	132,7	1.898.455	104,1
Porez na dobit	7.697.342	7.282.737	94,6	5.773.399	79,3	5.960.438	103,2	6.113.399	102,6
Porezi na robu i usluge, od čega:	53.205.019	56.148.269	105,5	57.562.961	102,5	59.250.810	102,9	61.403.184	103,6
Porez na dodanu vrijednost	40.652.023	42.958.717	105,7	44.146.392	102,8	45.684.639	103,5	47.645.321	104,3
Posebni porezi i trošarine	11.206.489	11.797.802	105,3	11.945.392	101,3	12.040.735	100,8	12.178.108	101,1
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	1.754.364	1.142.661	65,1	588.647	51,5	623.269	105,9	659.926	105,9
Ostali prihodi od poreza	1.752.315	1.791.094	102,2	1.911.422	106,7	1.974.367	103,3	2.037.909	103,2
Doprinosi	37.845.871	37.634.900	99,4	38.330.699	101,8	39.725.229	103,6	41.298.824	104,0
Pomoći	1.046.210	2.727.540	260,7	4.576.129	167,8	7.090.000	154,9	8.442.059	119,1
Prihodi od imovine	2.061.569	1.729.412	83,9	1.033.296	59,7	1.067.160	103,3	1.106.444	103,7
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.668.068	4.198.850	114,5	3.706.614	88,3	3.789.251	102,2	3.895.834	102,8
Ostali prihodi	605.153	602.122	99,5	613.908	102,0	627.936	102,3	640.688	102,0
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	278.356	289.758	104,1	265.520	91,6	278.530	104,9	290.530	104,3

Izvor: Ministarstvo financija

Izvanproračunski korisnici

Izvanproračunski korisnici u razdoblju 2014. – 2016. povećavat će udio svojih prihoda u bruto domaćem proizvodu i to s 1,7% u 2014. na 2,2% u 2015. te 2,6% u 2016. godini. Takva kretanja proizlaze iz porasta prihoda od pomoći koji su određeni prihodima iz proračuna, ponajviše usmjerenim u vodnu i cestovnu infrastrukturu odnosno projekte koji će se financirati iz EU fondova. Ostali prihodi izvanproračunskih korisnika, među kojima su najznačajniji prihodi vodoprivrede, naknade za zaštitu okoliša i premije osiguranja depozita, zabilježit će nepromijenjen udio u BDP-u.

Tablica 5: Kretanje prihoda izvanproračunskih korisnika u razdoblju 2012. – 2016.

% BDP-a	2012.	Plan 2013.	Projekcija 2014.	Projekcija 2015.	Projekcija 2016.
Ukupni prihodi	1,5	1,7	1,7	2,2	2,6
pomoći	0,5	0,6	0,7	1,2	1,6
prihodi od vodoprivrede	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
naknade za zaštitu okoliša	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
premije osiguranja depozita	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
ostalo	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1

Izvor: Ministarstvo financija

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ukupni prihodi 576 lokalnih jedinica kretat će se na prosječnoj razini od oko 6,6% BDP-a, pri čemu porez i prirez na dohodak, kao najizdašniji prihod, bilježi konstantan udio u vrijednosti bruto domaćeg proizvoda i to od 3,1%. Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima, koji uključuju komunalne naknade i komunalni doprinos, bilježit će prosječnu razinu od 1,3% BDP-a. Ostale kategorije prihoda kretat će se u skladu s dosadašnjim trendom.

Tablica 6: Kretanje prihoda lokalnih jedinica u razdoblju 2012. – 2016.

% BDP-a	2012.	Plan 2013.	Projekcija 2014.	Projekcija 2015.	Projekcija 2016.
Ukupni prihodi	6,9	6,8	6,7	6,6	6,5
porez i prirez na dohodak	3,2	3,2	3,1	3,1	3,1
pomoći iz proračuna	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
prihodi od imovine	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
prihodi od admin. pristojbi i po posebnim propisima	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3
prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
ostalo	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0

Izvor: Ministarstvo financija

4.3. Kretanje rashoda u razdoblju 2014. – 2016.

Državni proračun

U razdoblju 2014. – 2016. rashodi proračuna bit će određeni ciljevima i prioritetima Vlade RH sadržanim u Strategiji Vladinih programa, uzimajući u obzir fiskalne učinke punopravnog članstva RH u EU, a koji imaju svoj utjecaj na visinu i strukturu rashoda državnog proračuna. Pritom će puni učinak reformskih i drugih mjera fiskalne konsolidacije za razdoblje 2014. – 2016. biti u potpunosti vidljiv prilikom donošenja proračuna za 2014. godinu.

U 2014. godini ukupni rashodi državnog proračuna projicirani su u iznosu od 131,7 milijardi kuna, što je 8 milijardi kuna više u odnosu na plan proračuna za 2013. godinu. Pritom rashodi povezani s članstvom RH u EU bilježe značajni porast i to za 4,7 milijardi kuna, od čega rashodi povezani s uplatom u EU proračun rastu za 1,9 milijardi kuna dok se preostali dio od 2,8 milijardi kuna odnosi na EU pomoći i nacionalno sufinanciranje. Osim toga, povećanje rashoda proizlazi i iz bitno povećanih rashoda za kamate od 2,5 milijardi kuna, koji su posljedica kontinuiranog manjka proračuna u proteklm godinama, kao i preuzimanja dugova državnih poduzeća u javni dug. Preostali dio povećanja od 862 milijuna kuna najvećim dijelom odnosi se na povećane rashode za zaposlene i mirovine. U 2015. i 2016. godini očekuje se daljnji rast rashoda proračuna koji će doseći razinu od 136,9 milijardi kuna odnosno 141,7 milijardi kuna.

Tablica 7: Kretanje rashoda državnog proračuna u razdoblju 2012. – 2016.

(000 HRK)	2012.	Plan 2013.	Indeks 13/12	Projekcija 2014.	Indeks 14/13	Projekcija 2015.	Indeks 15/14	Projekcija 2016.	Indeks 16/15
UKUPNI RASHODI (3+4)	119.837.973	123.646.478	103,2	131.669.938	106,5	136.938.534	104,0	141.664.568	103,5
3 Rashodi poslovanja	118.729.992	121.450.157	102,3	128.943.710	106,2	133.903.219	103,8	138.767.466	103,6
31 Rashodi za zaposlene	22.394.794	20.711.915	92,5	21.359.300	103,1	22.039.954	103,2	22.732.510	103,1
32 Materijalni rashodi	8.241.000	8.748.648	106,2	8.796.839	100,6	8.914.790	101,3	8.759.233	98,3
34 Financijski rashodi	8.821.579	10.051.993	113,9	12.552.575	124,9	13.454.852	107,2	14.493.134	107,7
35 Subvencije	5.762.321	5.989.258	103,9	6.687.649	111,7	6.894.035	103,1	6.809.894	98,8
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	4.755.279	6.730.572	141,5	9.491.902	141,0	10.428.013	109,9	11.845.030	113,6
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	64.373.649	63.975.455	99,4	64.421.092	100,7	64.927.406	100,8	65.897.334	101,5
38 Ostali rashodi	4.381.369	5.242.315	119,7	5.634.353	107,5	7.244.169	128,6	8.230.331	113,6
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.107.982	2.196.321	198,2	2.726.228	124,1	3.035.315	111,3	2.897.102	95,4

Izvor: Ministarstvo financija

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene svojim udjelom u ukupnim rashodima čine drugu po veličini skupinu rashoda proračuna, koji su u najvećoj mjeri određeni kretanjem broja državnih i javnih službenika. Ukupni rashodi za zaposlene u 2014. iznose 21,4 milijarde kuna odnosno povećavaju se za 647 milijuna kuna, što proizlazi iz uvećanja osnovne plaće za minuli rad dok se, kao i u 2013. godini, ne predviđa isplata materijalnih prava poput božićnice i regresa. Reforma sustava plaća i proširenje obuhvata korisnika sustava centralnog obračuna plaća također će dovesti do ušteda na ovoj kategoriji rashoda. Osim toga, u idućoj godini očekuje se i smanjenje broja zaposlenih u državnim i javnim službama za određeni broj službenika i namještenika koji ispunjavaju uvjete za punu starosnu mirovinu. U 2015. ukupni rashodi za zaposlene doseći će razinu od 22 milijarde kuna odnosno 22,7 milijardi kuna u 2016. godini.

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi uključuju naknade troškova zaposlenima, rashode za tekuće i investicijsko održavanje, uredski materijal, energiju, vojnu opremu, usluge i dr. U razdoblju 2014. – 2016. predviđa se njihovo kretanje na prosječnoj razini od 8,8 milijardi kuna, što pretpostavlja daljnji nastavak primjene mjera racionalizacije i štednje na svim stavkama, a posebno na naknadama troškova zaposlenima, rashodima za usluge kao i ostalim nespomenutim rashodima poslovanja.

Financijski rashodi

Financijski rashodi, koje čine kamate za izdane vrijednosne papire, kamate za primljene zajmove i ostali financijski rashodi, projicirani su u skladu sa stanjem uvjeta na financijskim tržištima odnosno troškovima servisiranja javnog duga nastalog u proteklom razdoblju kao i zbog preuzimanja dugova državnih poduzeća u javni dug. Tako se u 2014. predviđa razina financijskih rashoda od 12,6 milijardi kuna odnosno njihov rast od 2,5 milijardi kuna u odnosu na plan za 2013. godinu. U 2015. očekuje se njihovo daljnje povećanje od 900 milijuna kuna, a u 2016. godini od 1 milijarde kuna. Drugim riječima, financijski rashodi će u 2015. iznositi 13,5 odnosno 14,5 milijardi kuna u 2016. godini.

Subvencije

Rashodi za subvencije u 2014. godini bilježe godišnje povećanje od 698 milijuna kuna, odnosno iznose 6,7 milijardi kuna. Pritom se najveća izdvajanja predviđaju za subvencije u poljoprivredi i Hrvatskim željeznicama kao i za subvencije brodogradnji u skladu s obvezama iz planova restrukturiranja. U 2014. godini predviđa se porast subvencija poljoprivredi za 450 milijuna kuna, pri čemu iznos nacionalnih sredstava za izravna plaćanja u poljoprivredi ostaje na razini plana 2013. dok će, povrh toga, sredstva EU za izravna plaćanja iznositi 732 milijuna kuna. U narednom razdoblju subvencije poljoprivredi zahtijevat će veći nadzor i kontrolu, čime će se eliminirati nepravilnosti u povlačenju proračunskih sredstava, kao i povećati učinkovitost te postići veća razina ukupne poljoprivredne proizvodnje.

Subvencije HŽ-u povećavaju se za 281 milijun kuna odnosno iznose 1,2 milijarde kuna, pri čemu se na održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa odnosi 516 milijuna kuna, a na poticanje željezničkog putničkog prijevoza 636 milijuna kuna.

Subvencije brodogradnji iznose 672 milijuna kuna, što je 198 milijuna kuna manje nego plan za 2013. godinu. Takva izdvajanja u skladu su s dinamikom financiranja koja je dogovorena s EK u planovima restrukturiranja brodogradilišta.

Subvencije malom i srednjem poduzetništvu projicirane su u iznosu od 349 milijuna kuna, što je 189 milijuna kuna više u odnosu na plan 2013. godine, kao rezultat korištenja strukturnih fondova EU za regionalnu konkurentnost te pojačanih mjera za poticanje investicija.

U 2015. i 2016. godini ukupne subvencije projicirane su u iznosu od 6,9 odnosno 6,8 milijardi kuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Rashodi za pomoći državnog proračuna dane u inozemstvo i unutar opće države u 2014. godini predviđeni su u iznosu od 9,5 milijardi kuna, što je 2,8 milijardi kuna više u odnosu na godinu ranije i to prvenstveno zbog cjelogodišnje obveze plaćanja doprinosa RH EU u iznosu od 3,6 milijardi kuna. Osim toga, EU pomoći za projekte bilježe povećanje od 925 milijuna kuna i to ponajviše u sektorima regionalnog razvoja, znanosti, poljoprivrede, zaštite okoliša i rada. Pomoći za sredstva za decentralizirane funkcije lokalnim jedinicama predviđene su u iznosu od 1,4 milijarde kuna.

U naredne dvije godine ukupne pomoći dosegnut će iznos od 10,4 milijarde kuna odnosno 11,8 milijardi kuna uslijed daljnjeg rasta EU pomoći.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Najznačajniju skupinu rashoda proračuna čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade koje će se u 2014. povećati za 446 milijuna kuna u usporedbi s planom za 2013. godinu. Pritom će njihova visina najvećim dijelom biti određena kretanjima rashoda za mirovine i zdravstvo te rashodima za dječji doplatak, porođiljne naknade, naknade za nezaposlene te socijalnu skrb.

U 2014. rashodi za mirovine projicirani su u iznosu od 36 milijardi kuna, pri čemu se predviđa usklađivanje mirovina iz radnog odnosa s troškovima života, uz istovremenu reformu sustava povlaštenih mirovina. Rashodi za zdravstvo predviđeni su u iznosu od 19,5 milijardi kuna, što je na razini ovogodišnjeg plana. U nadolazećem razdoblju očekuju se daljnji učinci provedbe objedinjene javne nabave i smanjenja izdataka za lijekove na recept, kontrole bolovanja kao i podizanja efikasnosti organizacijskih jedinica unutar zdravstvenih ustanova. Također, provedba programa sanacije pojedinih zdravstvenih ustanova, koja je započela u 2013. godini ima za cilj racionalizaciju ove kategorije rashoda te podizanje kvalitete cjelokupnog zdravstvenog sustava.

Rashodi za socijalnu skrb bilježe rast od 235 milijuna kuna u odnosu na plan proračuna za 2013. godinu. Naime, od 1. siječnja 2014. godine uvodi se zajamčena minimalna naknada

koja će objediniti određene socijalne naknade koje su do sada bile u nadležnostima Ministarstva branitelja, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava te Ministarstva socijalne politike i mladih. Tako će se sredstva za opskrbnine, produženu novčanu naknadu te novčane naknade u postojećem sustavu socijalne skrbi pravno i proračunski objediniti u zajamčenu minimalnu naknadu, čime će se pojačati učinkovitost i uređenost sustava socijalne skrbi. Uz navedeno, planirano kretanje ovih rashoda određeno je i povećanim brojem zahtjeva za prava iz socijalne skrbi.

U 2015. i 2016. rashodi za naknade građanima i kućanstvima predviđeni su u iznosu od 64,9 milijardi kuna odnosno 65,9 milijardi kuna.

Ostali rashodi

Ostali rashodi, koji uključuju tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade štete, izvanredne rashode i kapitalne pomoći, u 2014. projicirani su u iznosu od 5,6 milijardi kuna, što predstavlja rast od 392 milijuna kuna u odnosu na godišnji plan za 2013. godinu. U 2015. dosegnut će razinu od 7,2 milijarde kuna, a u 2016. godini od 8,2 milijarde kuna. Pritom će se najznačajniji dio ovih rashoda usmjeriti na tekuća i kapitalna ulaganja u prometnoj infrastrukturi, ruralnom razvoju i znanosti. Značajan rast ovih rashoda proizlazi iz provođenja projekata koji se sufinanciraju iz EU fondova, pri čemu će u naredne tri godine velika sredstva biti usmjerena u modernizaciju HŽ-a.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su u 2014. projicirani u iznosu od 2,7 milijardi kuna, što je 530 milijuna kuna više u odnosu na godinu ranije, pri čemu se najveći dio povećanja odnosi na projekte financirane iz EU proračuna, poput izgradnje Schengenskih kapaciteta, projekata u znanosti i pravosuđu. Također, iz ove kategorije rashoda financirat će se i izgradnja graničnih prijelaza te nabava protupožarnog zrakoplova.

U 2015. i 2016. predviđa se daljnji rast ove kategorije rashoda pa će tako u 2015. iznositi 3 milijarde kuna, a u 2016. godini 2,9 milijardi kuna.

Izvanproračunski korisnici

Rashodi izvanproračunskih korisnika u narednom srednjoročnom razdoblju povećavat će svoj udio u bruto domaćem proizvodu s 2,2% u 2014. na 2,9% u 2015. te 3% u 2016. godini. Ovakav porast rashoda proizlazi iz pojačanih investicijskih aktivnosti Hrvatskih voda i Hrvatskih cesta te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Pritom se značajan dio aktivnosti planira financirati iz EU fondova. Rashodi za zaposlene, materijalni te financijski rashodi zadržat će isti udio u BDP-u u promatranom srednjoročnom razdoblju.

Tablica 8: Kretanje rashoda izvanproračunskih korisnika u razdoblju 2014. – 2016.

% BDP-a	2012.	Plan 2013.	Projekcija 2014.	Projekcija 2015.	Projekcija 2016.
Ukupni rashodi	2,0	2,1	2,2	2,9	3,0
rashodi za zaposlene	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
materijalni rashodi	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
financijski rashodi	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
kapitalne pomoći	0,2	0,2	0,2	0,8	1,2
rashodi za nabavu nefinancijske imovine	0,8	0,8	0,9	1,0	0,8
ostalo	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Izvor: Ministarstvo financija

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ukupni rashodi proračuna svih 576 lokalnih jedinica u razdoblju 2014. – 2016. kretat će se na prosječnoj razini od 6,6% BDP-a, pri čemu će materijalni rashodi i rashodi za zaposlene, kao najveće kategorije ukupnih rashoda, bilježiti smanjenje udjela u BDP-u prema kraju srednjoročnog razdoblja. Ostale kategorije rashoda zadržat će svoj udio u BDP-u kroz cijelo srednjoročno razdoblje.

Tablica 9: Kretanje rashoda lokalnih jedinica u razdoblju 2014. – 2016.

% BDP-a	2012.	Plan 2013.	Projekcija 2014.	Projekcija 2015.	Projekcija 2016.
Ukupni rashodi	6,9	6,8	6,7	6,5	6,5
rashodi za zaposlene	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4
materijalni rashodi	2,5	2,5	2,4	2,4	2,3
subvencije	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
naknade građanima i kućanstvima	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
tekuće donacije i kapitalne pomoći	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0
ostalo	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Izvor: Ministarstvo financija

4.3.1. Rashodi državnog proračuna po razdjelima

Tablica 10. sadrži prikaz procjene gornje granice ukupnog financijskog plana za razdoblje 2014. – 2016. prema razdjelima državnog proračuna. Navedene procjene uključuju rashode poslovanja (skupina konta 3) i rashode za nabavu nefinancijske imovine (skupina konta 4). Ti rashodi financiraju se iz sljedećih izvora: opći prihodi i primici, doprinosi (isključivo za Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) te namjenski primici od zaduživanja.

Izvor financiranja „opći prihodi i primici“ obuhvaća: prihode od poreza (najvećim dijelom), prihode od financijske imovine, prihode od administrativnih (upravnih) pristojbi, prihode državne uprave, prihode od kazni, primitke od financijske imovine i zaduživanja te ostale.

Za prihode koji se klasificiraju u izvor financiranja „opći prihodi i primici“ namjena korištenja utvrđuje se kroz sam proračun.

Rashodi planirani u financijskom planu proračunskog korisnika iz izvora financiranja „opći prihodi i primici“ podmiruju se do visine planiranih rashoda neovisno o naplaćenim prihodima.

U tablici 10. nije obuhvaćena procjena rashoda poslovanja i rashoda za nabavu nefinancijske imovine koji će se financirati iz ostalih izvora, a pod istima se smatraju: vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći i donacije. Za navedene izvore financiranja pravilo potrošnje ovisi o vrsti izvora financiranja.

U tablici 11. daju se iznosi visine financijskog plana za kategoriju rashoda za zaposlene, prema razdjelima državnog proračuna za razdoblje 2014. – 2016., za izvore financiranja opći prihodi i primici, doprinosi te namjenski primici od zaduživanja. Proračunski korisnici obvezni su se pridržavati utvrđenih iznosa visine rashoda za zaposlene, kako je prikazano u tablici 11.

Tablica 12. sadrži prikaz procjene gornje granice ukupnog financijskog plana za razdoblje 2014. – 2016. prema razdjelima državnog proračuna, koji ne uključuje visinu financijskog plana kategorije rashoda za zaposlene, prikazane u tablici 11.

U svrhu izrade fiskalno održivih proračuna u narednom trogodišnjem razdoblju, ministarstva, državni uredi i agencije u izradi prijedloga svojih financijskih planova obvezni su se rukovoditi utvrđenim ograničenjem po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja koji utječu na visinu manjka proračuna opće države.

S obzirom na proračunska ograničenja, proračunski korisnici se upućuju na planiranje onih projekata koje je moguće sufinancirati iz europskih fondova. Pritom je potrebno osigurati sredstva na vlastitim pozicijama za nacionalno sufinanciranje. Za korištenje EU sredstava dodijeljenih RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. prioriteti financiranja definiraju se u operativnim programima u skladu s tematskim prioritetima EU. Proračunski korisnici trebaju prvenstveno planirati projekte u skladu s utvrđenim prioritetima, raspoloživim sredstvima te realnom dinamikom provedbe pojedinih projekata.

Napominjemo da rashodi prikazani u tablicama 10. – 12. ne uključuju rashode onih agencija, fondova i zavoda koji će od 1. siječnja 2014. godine postati proračunski korisnici, a do sada su bili izvan sustava Državne riznice. Radi se o sljedećim korisnicima: Fond za naknadu oduzete imovine, Agencija za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom, Fond za financiranje razgradnje Nuklearne elektrane Krško, Hrvatska energetska regulatorna agencija, Agencija za elektroničke medije, Agencija za civilno zrakoplovstvo, Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije, Zavod za toksikologiju i antidoping. Resorna ministarstva obvezna su provesti potrebne izmjene zakonskih propisa, kako bi se navedene agencije, fondovi i zavodi uključili u sustav Državne riznice od 1. siječnja 2014. godine. Ukupni prihodi i rashodi državnog proračuna, prikazani u ovim Smjernicama, bit će prilagođeni nakon uključivanja navedenih korisnika u državni proračun.

*Tablica 10: Limiti **ukupnih rashoda** po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2014. – 2016.*

	(000 HRK)	Plan 2013.	Projekcija 2014.	Indeks 14./13.	Projekcija 2015.	Indeks 15./14.	Projekcija 2016.	Indeks 16./15.
UKUPNO		118.845.264	124.439.772	104,7	126.949.680	102,0	130.265.446	102,6
010 HRVATSKI SABOR		254.734	223.914	87,9	324.487	144,9	179.719	55,4
URED PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE PO PRESTANKU OBNAŠANJA DUŽNOSTI		948	910	96,0	922	101,3	924	100,3
015 URED PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE		45.620	43.303	94,9	44.508	102,8	45.057	101,2
017 USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE		30.763	28.602	93,0	30.100	105,2	30.237	100,5
018 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA		13.056	14.124	108,2	13.691	96,9	13.742	100,4
020 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE		172.728	182.045	105,4	186.341	102,4	184.985	99,3
025 MINISTARSTVO FINANCIJA		16.012.859	20.448.384	127,7	21.407.011	104,7	22.379.630	104,5
026 DRŽAVNI URED ZA TRGOVINSKU POLITIKU		15.777	14.973	94,9	15.024	100,3	15.075	100,3
027 RH SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA		331.848	330.335	99,5	341.382	103,3	343.451	100,6
028 DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU		5.393	12.334	228,7	8.683	70,4	8.054	92,8
029 DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM		7.023	21.283	303,1	21.018	98,8	21.945	104,4
030 MINISTARSTVO OBRANE		4.626.700	4.627.170	100,0	4.659.724	100,7	4.741.410	101,8
032 DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE		56.000	55.173	98,5	57.240	103,7	57.702	100,8
033 DRŽAVNI URED ZA OBNOVU I STAMBENO ZBRINJAVANJE		234.109	228.495	97,6	225.453	98,7	232.262	103,0
040 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA		4.129.247	4.477.458	108,4	4.627.098	103,3	4.814.792	104,1
041 MINISTARSTVO BRANITELJA		1.104.241	961.371	87,1	939.689	97,7	950.706	101,2
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA		634.772	565.181	89,0	564.981	100,0	584.992	103,5
049 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA		1.794.104	1.658.457	92,4	1.441.550	86,9	1.342.505	93,1
051 MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA		259.460	335.954	129,5	356.101	106,0	320.969	90,1
055 MINISTARSTVO KULTURE		674.090	648.867	96,3	675.896	104,2	687.794	101,8
060 MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE		3.492.193	3.168.639	90,7	3.418.883	107,9	3.844.780	112,5
MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EUROSKE UNIJE		705.138	526.560	74,7	590.904	112,2	660.895	111,8
065 MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE		5.522.558	5.886.829	106,6	6.184.769	105,1	6.505.729	105,2
076 MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA		441.304	424.363	96,2	403.891	95,2	383.946	95,1
077 MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE		236.651	283.340	119,7	275.266	97,2	249.526	90,6
080 MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA		10.956.285	11.490.375	104,9	11.631.983	101,2	11.992.107	103,1
086 MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA		38.330.962	38.646.018	100,8	39.023.021	101,0	39.761.717	101,9
090 MINISTARSTVO TURIZMA		202.544	202.004	99,7	205.561	101,8	206.958	100,7
095 MINISTARSTVO UPRAVE		340.404	348.097	102,3	374.582	107,6	383.942	102,5
096 MINISTARSTVO ZDRAVLJA		19.693.440	19.661.823	99,8	19.898.541	101,2	20.228.728	101,7
102 MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH		5.791.614	6.078.833	105,0	6.107.254	100,5	6.140.763	100,5
106 HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI		52.200	53.306	102,1	54.118	101,5	54.838	101,3
110 MINISTARSTVO PRAVOSUĐA		2.303.655	2.413.655	104,8	2.444.234	101,3	2.504.160	102,5
120 URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA		8.505	8.554	100,6	8.997	105,2	9.375	104,2
121 PRAVOBRANITELJ ZA DJECU		5.331	5.291	99,2	5.303	100,2	5.505	103,8
122 PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA		2.644	2.655	100,4	2.853	107,4	2.990	104,8
123 PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM		2.971	3.143	105,8	3.206	102,0	3.246	101,2
160 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU		83.316	84.377	101,3	85.583	101,4	89.539	104,6
185 DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU		53.530	52.960	98,9	56.892	107,4	57.313	100,7
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE		7.831	8.802	112,4	10.027	113,9	10.371	103,4
196 DRŽAVNI INSPEKTORAT		128.956	128.102	99,3	132.470	103,4	132.955	100,4
225 KOMISIJA ZA ODNOS S VJERSKIM ZAJEDNICAMA		529	554	104,7	569	102,7	578	101,6
HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA AGENCIJA		4.812	0	#	0	#	0	#
235 URED VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST		20.597	22.012	106,9	22.789	103,5	22.812	100,1
OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA		21.209	23.151	109,2	26.919	116,3	19.934	74,1
241 ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA		12.823	12.758	99,5	13.558	106,3	12.788	94,3
242 AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA		5.483	7.147	130,4	7.229	101,1	7.324	101,3
250								
256 DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST		12.113	15.090	124,6	15.803	104,7	13.087	82,8
257 AGENCIJA ZA REGULACIJU TRŽIŠTA ŽELJEZNIČKIH USLUGA		2.195	3.003	136,8	3.576	119,1	3.592	100,4

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 11: Limiti rashoda za zaposlene po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2014. – 2016.

	(000 HRK)	Plan 2013.	Projekcija 2014.	Indeks 14./13.	Projekcija 2015.	Indeks 15./14.	Projekcija 2016.	Indeks 16./15.
UKUPNO		20.628.796	21.281.304	103,2	21.958.321	103,2	22.655.664	103,2
010 HRVATSKI SABOR		109.108	102.407	93,9	106.438	103,9	110.231	103,6
013 URED PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE PO PRESTANKU OBNAŠANJA DUŽNOSTI		256	248	96,9	255	102,7	255	100,2
015 URED PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE		23.826	21.601	90,7	22.905	106,0	23.434	102,3
017 USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE		23.673	22.030	93,1	23.518	106,8	23.635	100,5
018 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA		9.856	10.617	107,7	10.328	97,3	10.378	100,5
020 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE		63.731	60.973	95,7	66.735	109,5	69.374	104,0
025 MINISTARSTVO FINANCIJA		918.697	909.851	99,0	923.639	101,5	935.225	101,3
026 DRŽAVNI URED ZA TRGOVINSKU POLITIKU		10.133	10.133	100,0	10.183	100,5	10.234	100,5
027 RH SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA		220.854	212.405	96,2	224.353	105,6	225.387	100,5
028 DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU		3.945	3.331	84,4	3.510	105,4	3.681	104,9
029 DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM		5.589	13.424	240,2	13.992	104,2	14.580	104,2
030 MINISTARSTVO OBRANE		2.570.797	2.440.281	94,9	2.543.232	104,2	2.620.374	103,0
032 DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE		10.111	8.684	85,9	9.141	105,3	9.589	104,9
033 DRŽAVNI URED ZA OBNOVU I STAMBENO ZBRINJAVANJE		7.546	11.092	147,0	11.144	100,5	11.199	100,5
040 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA		2.824.035	3.051.508	108,1	3.166.922	103,8	3.252.584	102,7
041 MINISTARSTVO BRANITELJA		22.360	22.501	100,6	22.904	101,8	23.187	101,2
048 MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA		285.642	285.950	100,1	286.800	100,3	297.450	103,7
049 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA		80.053	64.185	80,2	77.784	121,2	81.504	104,8
051 MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA		26.410	25.096	95,0	29.648	118,1	34.822	117,5
055 MINISTARSTVO KULTURE		225.036	198.872	88,4	227.470	114,4	238.608	104,9
060 MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE		235.799	272.149	115,4	286.054	105,1	300.157	104,9
061 MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE		67.890	59.725	88,0	66.108	110,7	68.021	102,9
065 MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE		99.053	103.811	104,8	108.987	105,0	111.379	102,2
076 MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA		154.586	154.877	100,2	160.318	103,5	163.823	102,2
077 MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE		116.749	119.886	102,7	129.242	107,8	136.401	105,5
080 MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA		8.855.038	9.354.051	105,6	9.639.286	103,0	10.008.975	103,8
086 MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA		436.001	459.321	105,3	421.298	91,7	427.578	101,5
090 MINISTARSTVO TURIZMA		12.667	13.053	103,0	14.042	107,6	14.739	105,0
095 MINISTARSTVO UPRAVE		258.470	264.233	102,2	278.007	105,2	281.336	101,2
096 MINISTARSTVO ZDRAVLJA		263.481	268.607	101,9	289.431	107,8	302.833	104,6
102 MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH		670.657	696.817	103,9	701.999	100,7	708.884	101,0
106 HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI		48.031	48.990	102,0	49.693	101,4	50.413	101,4
110 MINISTARSTVO PRAVOSUĐA		1.696.561	1.728.290	101,9	1.754.757	101,5	1.801.452	102,7
120 URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA		7.160	6.943	97,0	7.324	105,5	7.685	104,9
121 PRAVOBRANITELJ ZA DJECU		3.609	3.608	100,0	3.733	103,5	3.919	105,0
122 PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA		1.944	1.946	100,1	2.139	109,9	2.270	106,1
123 PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM		2.072	2.121	102,3	2.195	103,5	2.234	101,8
160 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU		56.283	53.419	94,9	57.149	107,0	60.430	105,7
185 DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU		46.058	43.940	95,4	47.822	108,8	48.243	100,9
196 DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE		5.666	6.588	116,3	7.635	115,9	7.713	101,0
225 DRŽAVNI INSPEKTORAT		101.295	98.971	97,7	102.740	103,8	103.225	100,5
230 KOMISIJA ZA ODNOS S VJERSKIM ZAJEDNICAMA		385	409	106,3	423	103,4	431	101,9
235 HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA AGENCIJA		3.682	0	#	0	#	0	#
240 URED VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST		16.606	16.143	97,2	17.034	105,5	17.145	100,7
241 OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA		10.847	10.832	99,9	10.850	100,2	11.075	102,1
242 ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA		7.098	7.042	99,2	7.742	109,9	7.772	100,4
250 AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA		4.461	4.893	109,7	4.933	100,8	5.178	105,0
256 DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST		3.772	3.220	85,4	3.776	117,3	3.906	103,4
257 AGENCIJA ZA REGULACIJU TRŽIŠTA ŽELJEZNIČKIH USLUGA		1.217	2.231	183,3	2.702	121,1	2.715	100,5

Izvor: Ministarstvo financija

Tablica 12: Limiti ukupnih rashoda bez rashoda za zaposlene po razdjelima državnog proračuna za izvore financiranja: opći prihodi i primici, doprinosi i namjenski primici od zaduživanja za razdoblje 2014. – 2016.

	(000 HRK)	Plan 2013.	Projekcija 2014.	Indeks 14./13.	Projekcija 2015.	Indeks 15./14.	Projekcija 2016.	Indeks 16./15.
UKUPNO		98.216.468	103.158.469	105,0	104.991.359	101,8	107.609.783	102,5
010 HRVATSKI SABOR		145.626	121.506	83,4	218.049	179,5	69.488	31,9
URED PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE PO PRESTANKU OBNAŠANJA DUŽNOSTI		692	662	95,7	667	100,8	669	100,3
013 URED PREDSJEDNIKA REPUBLIKE HRVATSKE		21.794	21.703	99,6	21.603	99,5	21.623	100,1
015 USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE		7.090	6.572	92,7	6.582	100,2	6.602	100,3
017 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA		3.200	3.507	109,6	3.363	95,9	3.363	100,0
020 VLADA REPUBLIKE HRVATSKE		108.997	121.072	111,1	119.606	98,8	115.610	96,7
025 MINISTARSTVO FINANCIJA		15.094.161	19.538.533	129,4	20.483.372	104,8	21.444.406	104,7
026 DRŽAVNI URED ZA TRGOVINSKU POLITIKU		5.645	4.841	85,8	4.841	100,0	4.841	100,0
027 RH SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA		110.994	117.929	106,2	117.029	99,2	118.064	100,9
028 DRŽAVNI URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU		1.448	9.003	621,8	5.173	57,5	4.373	84,5
029 DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM		1.434	7.859	547,9	7.026	89,4	7.365	104,8
030 MINISTARSTVO OBRANE		2.055.903	2.186.889	106,4	2.116.492	96,8	2.121.036	100,2
032 DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE		45.889	46.489	101,3	48.100	103,5	48.114	100,0
033 DRŽAVNI URED ZA OBNOVU I STAMBENO ZBRINJAVANJE		226.563	217.403	96,0	214.309	98,6	221.063	103,2
040 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA		1.305.212	1.425.950	109,3	1.460.176	102,4	1.562.208	107,0
041 MINISTARSTVO BRANITELJA		1.081.881	938.870	86,8	916.785	97,6	927.519	101,2
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA		349.130	279.231	80,0	278.181	99,6	287.542	103,4
049 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA		1.714.051	1.594.272	93,0	1.363.766	85,5	1.261.001	92,5
051 MINISTARSTVO PODUZETNIŠTVA I OBRTA		233.050	310.858	133,4	326.453	105,0	286.147	87,7
055 MINISTARSTVO KULTURE		449.054	449.995	100,2	448.426	99,7	449.186	100,2
060 MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE		3.256.394	2.896.490	88,9	3.132.829	108,2	3.544.624	113,1
MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EUROSKE UNIJE		637.248	466.836	73,3	524.796	112,4	592.873	113,0
061								
065 MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE		5.423.505	5.783.018	106,6	6.075.782	105,1	6.394.349	105,2
076 MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOG UREĐENJA		286.718	269.486	94,0	243.573	90,4	220.123	90,4
077 MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE		119.902	163.454	136,3	146.024	89,3	113.125	77,5
080 MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA		2.101.247	2.136.324	101,7	1.992.696	93,3	1.983.132	99,5
086 MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA		37.894.961	38.186.696	100,8	38.601.723	101,1	39.334.139	101,9
090 MINISTARSTVO TURIZMA		189.877	188.951	99,5	191.520	101,4	192.220	100,4
095 MINISTARSTVO UPRAVE		81.934	83.864	102,4	96.575	115,2	102.605	106,2
096 MINISTARSTVO ZDRAVLJA		19.429.959	19.393.216	99,8	19.609.111	101,1	19.925.896	101,6
102 MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH		5.120.957	5.382.016	105,1	5.405.255	100,4	5.431.878	100,5
106 HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI		4.169	4.316	103,5	4.425	102,5	4.425	100,0
110 MINISTARSTVO PRAVOSUĐA		607.094	685.364	112,9	689.477	100,6	702.708	101,9
120 URED PUČKOG PRAVOBRANITELJA		1.345	1.611	119,7	1.674	103,9	1.690	101,0
121 PRAVOBRANITELJ ZA DJECU		1.722	1.683	97,7	1.570	93,3	1.586	101,0
122 PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA		700	710	101,4	714	100,6	721	100,9
123 PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM		898	1.023	113,8	1.012	98,9	1.012	100,0
160 DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU		27.033	30.958	114,5	28.434	91,8	29.109	102,4
185 DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU		7.472	9.020	120,7	9.070	100,6	9.070	100,0
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE		2.165	2.214	102,3	2.392	108,1	2.658	111,1
196								
225 DRŽAVNI INSPEKTORAT		27.661	29.132	105,3	29.730	102,1	29.730	100,0
230 KOMISIJA ZA ODNOS S VJERSKIM ZAJEDNICAMA		144	145	100,4	146	100,7	147	100,7
HRVATSKA INFORMACIJSKO-DOKUMENTACIJSKA REFERALNA AGENCIJA		1.130	0	#	0	#	0	#
235								
240 URED VIJEĆA ZA NACIONALNU SIGURNOST		3.991	5.869	147,1	5.755	98,1	5.667	98,5
OPERATIVNO-TEHNIČKI CENTAR ZA NADZOR TELEKOMUNIKACIJA		10.362	12.319	118,9	16.069	130,4	8.859	55,1
241								
242 ZAVOD ZA SIGURNOST INFORMACIJSKIH SUSTAVA		5.725	5.716	99,8	5.816	101,7	5.016	86,2
244								
250 AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA		1.022	2.255	220,6	2.296	101,8	2.146	93,5
256 DRŽAVNI ZAVOD ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST		8.342	11.870	142,3	12.027	101,3	9.181	76,3
257 AGENCIJA ZA REGULACIJU TRŽIŠTA ŽELJEZNIČKIH USLUGA		978	773	79,0	874	113,1	876	100,2

4.4. Konsolidirana opća država u razdoblju 2014. – 2016.

U skladu s projiciranim kretanjima prihoda i rashoda svih razina proračuna opće države, očekuje se povećanje planiranog manjka s 3,5% BDP-a u 2013. na 5,5% BDP-a u 2014. godini pa njegovo smanjenje na 5,1% u 2015. odnosno 4,5% BDP-a u 2016. godini. Pritom će najveći doprinos ukupnom manjku konsolidirane opće države dati državni proračun koji će u 2014. zabilježiti manjak od 5% BDP-a, u 2015. od 4,5% BDP-a, a u 2016. godini od 4,1% BDP-a. Manjak izvanproračunskih korisnika u 2014. iznosit će 0,5% BDP-a, u 2015. 0,6% BDP-a, a u 2016. godini 0,4% BDP-a. Lokalna država, koja obuhvaća 576 lokalnih jedinica, zabilježit će uravnotežen proračun u promatranom srednjoročnom razdoblju.

Tablica 13: Proračun konsolidirane opće države 2012. – 2016.

(000 HRK)	2012.	Plan 2013.	Projekcija 2014.	Projekcija 2015.	Projekcija 2016.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni prihodi	109.837.284	113.399.552	114.266.197	120.685.640	126.207.499
% BDP-a	33,3	33,7	32,9	33,4	33,4
Ukupni rashodi	119.837.973	123.646.478	131.669.938	136.938.534	141.664.568
% BDP-a	36,3	36,8	37,9	37,9	37,5
Ukupni manjak/višak	-10.000.689	-10.246.926	-17.403.741	-16.252.894	-15.457.069
% BDP-a	-3,0	-3,0	-5,0	-4,5	-4,1
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni prihodi	5.048.199	5.681.284	5.875.205	8.123.303	9.967.463
% BDP-a	1,5	1,7	1,7	2,2	2,6
Ukupni rashodi	6.597.369	7.016.522	7.664.163	10.426.346	11.486.839
% BDP-a	2,0	2,1	2,2	2,9	3,0
Ukupni manjak/višak	-1.549.170	-1.335.239	-1.788.958	-2.303.043	-1.519.376
% BDP-a	-0,5	-0,4	-0,5	-0,6	-0,4
LOKALNA DRŽAVA					
Ukupni prihodi	22.894.072	22.823.558	23.221.098	23.844.145	24.592.781
% BDP-a	6,9	6,8	6,7	6,6	6,5
Ukupni rashodi	22.798.097	22.921.425	23.287.305	23.792.712	24.511.857
% BDP-a	6,9	6,8	6,7	6,6	6,5
Ukupni manjak/višak	95.976	-97.868	-66.207	51.433	80.924
% BDP-a	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA					
Ukupni prihodi	133.172.765	137.153.953	138.255.793	146.103.387	152.743.244
% BDP-a	40,3	40,8	39,8	40,4	40,4
Ukupni rashodi	144.626.649	148.833.984	157.514.699	164.607.891	169.638.765
% BDP-a	43,8	44,3	45,4	45,5	44,9
Ukupni manjak/višak	-11.453.884	-11.680.032	-19.258.906	-18.504.504	-16.895.521
% BDP-a	-3,5	-3,5	-5,5	-5,1	-4,5

Izvor: Ministarstvo financija

Ovakvi pokazatelji ukazuju na činjenicu da RH prelazi fiskalne kriterije iz Pakta o stabilnosti i rastu odnosno da je gornja granica od 3% BDP-a za manjak proračuna opće države ili 60% BDP-a za javni dug premašena te da će se u nadolazećem razdoblju pokrenuti procedura prekomjernog deficita, kao korektivne mjere za dostizanje navedenih kriterija. Isto se očekuje nakon što Europska komisija utvrdi postojanje prekomjernog proračunskog deficita temeljem fiskalnog izvješća odnosno Izvještaja o stanju državnih financija koje će RH podnijeti EK 1. listopada 2013. godine, prvi put kao punopravna članica EU. Do sada je RH, kao zemlja kandidatkinja, također sudjelovala u fiskalnom nadzoru putem fiskalnih izvješća i to od 2005. godine. Od proljetnog Izvještaja o stanju državnih financija iz travnja 2013. godine za izradu i dostavu Izvještaja Eurostatu nadležan je Državni zavod za statistiku dok je za sva prethodna fiskalna izvješća bilo nadležno Ministarstvo financija.

Procedura prekomjernog deficita (eng. *Excessive Deficit Procedure – EDP*)

U okviru Pakta o stabilnosti i rastu propisani su fiskalni kriteriji kojih se države članice moraju pridržavati u svrhu osiguranja fiskalne discipline koja je neophodna za uvođenje eura kao nacionalne valute, odnosno za postizanje i zadržavanje stabilne pozicije unutar Ekonomske i monetarne unije. Navedeni kvantitativni kriteriji odnose se na:

1. manjak proračuna opće države, koji ne smije prelaziti granicu od 3% BDP-a,
2. javni dug, koji ne smije prelaziti granicu od 60% BDP-a.

U slučaju da država članica EU prekorači postavljene kriterije, pokreće se procedura prekomjernog deficita (EDP) na razini EU. Navedena procedura uključuje više koraka, a između ostalog, može uključivati i financijske sankcije, sve s ciljem poticanja država članica da se usmjere prema provođenju mjera kako bi se dostigli navedeni kriteriji.

U okviru procedure prekomjernog deficita jasno su definirani kriteriji, rokovi te raspored aktivnosti utvrđivanja i postupanja prema državama članicama prilikom i nakon utvrđivanja postojanja prekomjernog proračunskog deficita. Komisija utvrđuje postojanje prekomjernog proračunskog deficita u periodu nakon travnja, odnosno listopada svake godine, dakle nakon što svaka od država članica podnese Komisiji Izvještaj o stanju državnih financija. Država članica neće se podvrgnuti proceduri prekomjernog proračunskog deficita, ako Komisija ocjeni da je postojanje deficita države većeg od 3% BDP-a iznimno i privremeno.

Nakon što Vijeće utvrdi, s obzirom na navedene kriterije i na prijedlog Komisije, postojanje prekomjernog proračunskog deficita, ono predlaže državi članici donošenje učinkovitog korektivnog plana s utvrđenim rokovima, koji mora biti usklađen s preporukama Vijeća. Vijeće nadgleda provođenje vlastitih preporuka i, nakon uklanjanja prekomjernog proračunskog deficita, otkazuje EDP.

U slučaju da država članica ne ispunjava preporuke Vijeća i ne provodi mjere zadane u okviru korektivnog plana, Vijeće može prijeći na novu razinu EDP-a, čija je krajnja mogućnost uvođenje financijskih sankcija za države eurozone, odnosno suspendiranje dijela sredstava iz Kohezijskog fonda za ostale države članice.

S obzirom na četverogodišnju prisutnost gospodarske recesije te značajne troškove povezane s članstvom u EU, koje su zajedno s učincima krize suzile postojeći fiskalni prostor, ovim Smjernicama ipak se predlaže postupna fiskalna prilagodba.

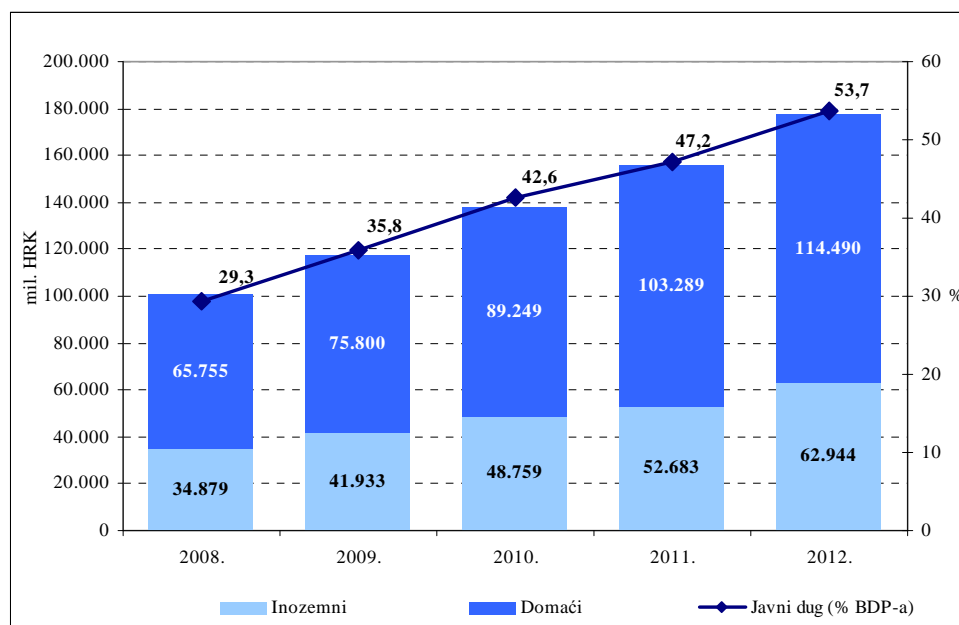
5. JAVNI DUG U SREDNJOROČNOM RAZDOBLJU

5.1. Stanje i projekcije javnog duga u razdoblju 2014. – 2016.

Javni dug RH krajem 2012. iznosio je 177,4 milijarde kuna te je povećan u odnosu na kraj 2011. godine za 21,5 milijardi kuna. Udio javnog duga u BDP-u krajem 2012. godine iznosio je 53,7%. Takvo povećanje javnog duga u promatranom razdoblju rezultat je ostvarenog manjka konsolidirane opće države u 2012. godini, ali i činjenice da je država, sukladno planovima restrukturiranja brodogradilišta, u javni dug preuzela njihove obveze u iznosu od 9,2 milijarde kuna. Inozemna komponenta javnog duga povećana je u odnosu na 2011. godinu za 10,3 milijarde kuna dok je domaća komponenta u istom razdoblju zabilježila povećanje od 11,2 milijarde kuna.

Promatrano prema razinama državne vlasti, glavnina javnog duga krajem 2012. godine odnosi se na središnju državu koja je zabilježila iznos od 165,9 milijardi kuna, dok dug izvanproračunskih korisnika iznosi 9,6 milijardi kuna, a lokalnih jedinica 1,9 milijardi kuna. Pritom se središnja država najviše zaduživala na domaćem tržištu, slijedom čega je domaća komponenta njenog duga bilježila udio od 63,5% u ukupnom dugu središnje države. Kod izvanproračunskih korisnika također prevladava domaća komponenta duga na koju se odnosi 76,2% ukupnog duga izvanproračunskih korisnika. Isto tako, lokalna država se u najvećoj mjeri zaduživala u zemlji bilježeći udio domaće komponente u ukupnom dugu lokalne države od 91,1%.

Grafikon 3: Kretanje javnog duga u razdoblju 2008. – 2012.



Izvor: Ministarstvo financija

Financiranje proračuna opće države i projekcija kretanja javnog duga

Ukupna razina potrebnog financiranja u nadolazećem srednjoročnom razdoblju bit će određena kretanjem manjka proračuna opće države, financijske imovine kao i obvezama koje dospijevaju u nadolazećem srednjoročnom razdoblju. Potrebe za financiranjem ukupnog manjka proračuna te dospelih obveza usmjerit će se na domaće i inozemno financijsko tržište, dok će u pogledu instrumenata zaduživanja u promatranom razdoblju usmjerenost biti prema instrumentima s dužim rokom dospijeca i to prvenstveno prema obveznicama. Nadalje, u pogledu pozitivnih učinaka na financiranje i dinamiku javnog duga potrebno je napomenuti da se u naredne tri godine od privatizacije očekuje prosječno oko 0,6% BDP-a godišnje.

Glavnina dospijeca obveza u razdoblju 2014. – 2016. odnosi se na šest dospijeca obveznica, pri čemu su četiri domaća, a dva inozemna. Od domaćih obveznica dvije su denominirane u eurima, prva u iznosu od 650 milijuna eura, a druga u iznosu od 350 milijuna eura dok su dvije obveznice denominirane u kunama u ukupnom iznosu od 9 milijardi kuna. Inozemna dospijeca odnose se na dvije euroobveznice, prve u iznosu od 500 milijuna eura koja dospijeva u 2014., a druge u iznosu od 750 milijuna eura s dospijecom u 2015. godini. Na strani zajmova, najveća dospijeca u promatranom razdoblju odnose se na dospijeca sindiciranih kredita izdanih na domaćem financijskom tržištu.

Tablica 14: Pregled dospijeca obveznica RH u razdoblju 2014. – 2016.

Obveznica	Datum izdavanja	Iznos (milijuni)	Kamatna stopa	Dospijec
DOMAĆE OBVEZNICE				
Serijska 05 D-14	10.2.2004.	650 EUR	5,50%	10.2.2014.
Serijska 09 D-15	14.7.2005.	350 EUR	4,25%	14.7.2015.
Serijska 10 D-15	15.12.2005.	5.500 HRK	5,25%	15.12.2015.
Serijska 16 D-16	22.7.2011.	3.500 HRK	5,75%	22.7.2016.
INOZEMNE OBVEZNICE				
Euro - EUR VI 2014	15.4.2004.	500 EUR	5,00%	15.4.2014.
Euro - EUR VII 2015	5.6.2009.	750 EUR	6,50%	5.1.2015.

Izvor: Ministarstvo financija

Sukladno planiranom manjku proračuna konsolidirane opće države, odnosno potrebama za financiranjem u 2013. godini, očekuje se da će javni dug na kraju godine iznositi 190,4 milijarde kuna ili 56,6% BDP-a. Projekcije kretanja javnog duga pokazuju da će, uslijed povećanog manjka proračuna opće države, javni dug prijeći granicu od 60% BDP-a u 2014. dok će prema ovim fiskalnim projekcijama u 2015. iznositi 63,4% BDP-a odnosno 65,3% BDP-a u 2016. godini.

Tablica 15: Projekcija kretanja javnog duga

% BDP-a	2011.	2012.	2013.*	2014.*	2015.*	2016.*
Javni dug	47,2	53,7	56,6	60,6	63,4	65,3
Inozemni	16,0	19,1	23,2	27,1	29,4	31,6
Domaći	31,3	34,7	33,4	33,5	34,0	33,7

* projekcija

Izvor: Ministarstvo financija

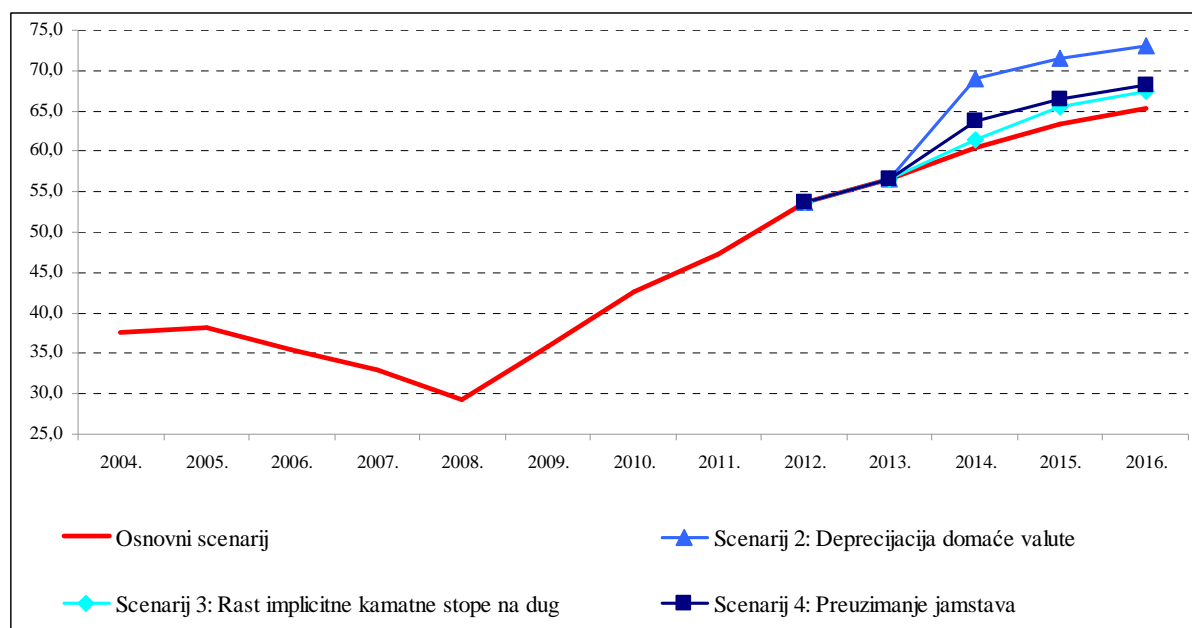
Testovi osjetljivosti

Testovi osjetljivosti javnog duga pokazuju da bi najveći utjecaj na njegov rast došao od deprecijacije domaće valute prema euru, s obzirom da je visoki udio javnog duga denominiran u eurima. Iz provedenog testa proizlazi da proizvoljno određeni šok deprecijacije kune od 20% podiže razinu javnog duga na preko 70% BDP-a u razdoblju 2015. – 2016.

Osim toga, nemogućnost ispunjenja kreditnih obveza javnih poduzeća, primjerice u sektoru prometa, koja su pokrivena jamstvima RH, dovela bi do preuzimanja dijela njihovog duga u javni dug. Takav scenarij zabilježen je u 2012. kada je RH preuzela dug brodogradilišta od 9,2 milijarde kuna u javni dug, što je također, utjecalo i na porast rashoda za kamate u nadolazećem razdoblju. Pretpostavljeni proizvoljni scenarij preuzimanja uvjetnih obveza u javni dug od 3% BDP-a, podigao bi razinu duga na oko 68% BDP-a u 2016. godini.

Dodatno, pogoršanje uvjeta na financijskim tržištima utjecalo bi na rast kamatnih stopa te bi povećalo troškove servisiranja postojećeg, ali i novog duga, odnosno rashodi za kamate bilježili bi dodatna povećanja u odnosu na planirana. Za svrhu ovog testa pretpostavljeno je povećanje prosječne implicitne kamatne stope na dug za tri postotna boda u 2014. i 2015. godini, što bi dovelo do povećanih troškova financiranja i negativnih učinaka na kretanje javnog duga koji bi ostvario rast iznad projiciranog te bi krajem srednjoročnog razdoblja dosegao razinu od oko 67% BDP-a.

Grafikon 4: Kretanje udjela javnog duga u BDP-u prema određenim scenarijima (%)



Izvor: Ministarstvo financija

PRILOZI

Prilog 1: Državni proračun 2012. – 2016.

Državni proračun 2012. - 2016.	Izvršenje 2012.		Plan 2013.		Projekcija 2014.		Projekcija 2015.		Projekcija 2016.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI PRIHODI (6+7)	109.837.284	33,3	113.399.552	33,7	114.266.197	32,9	120.685.640	33,4	126.207.499	33,4
6 Prihodi poslovanja	109.558.928	33,2	113.109.794	33,6	114.000.677	32,8	120.407.110	33,3	125.916.969	33,3
61 Prihodi od poreza	64.332.058	19,5	66.216.970	19,7	65.740.030	18,9	68.107.533	18,8	70.533.120	18,7
62 Doprinosi	37.845.871	11,5	37.634.900	11,2	38.330.699	11,0	39.725.229	11,0	41.298.824	10,9
63 Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	1.046.210	0,3	2.727.540	0,8	4.576.129	1,3	7.090.000	2,0	8.442.059	2,2
64 Prihodi od imovine	2.061.569	0,6	1.729.412	0,5	1.033.296	0,3	1.067.160	0,3	1.106.444	0,3
65 Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	3.668.068	1,1	4.198.850	1,2	3.706.614	1,1	3.789.251	1,0	3.895.834	1,0
66 Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	79.198	0,0	74.884	0,0	69.536	0,0	69.587	0,0	66.381	0,0
67 Prihodi iz proračuna	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	525.955	0,2	527.238	0,2	544.373	0,2	558.349	0,2	574.308	0,2
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	278.356	0,1	289.758	0,1	265.520	0,1	278.530	0,1	290.530	0,1
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	17.910	0,0	20.000	0,0	22.000	0,0	24.000	0,0	26.000	0,0
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	256.251	0,1	268.248	0,1	242.010	0,1	253.020	0,1	263.020	0,1
74 Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	4.195	0,0	1.510	0,0	1.510	0,0	1.510	0,0	1.510	0,0
UKUPNI RASHODI (3+4)	119.837.973	36,3	123.646.478	36,8	131.669.938	37,9	136.938.534	37,9	141.664.568	37,5
3 Rashodi poslovanja	118.729.992	36,0	121.450.157	36,1	128.943.710	37,1	133.903.219	37,0	138.767.466	36,7
31 Rashodi za zaposlene	22.394.794	6,8	20.711.915	6,2	21.359.300	6,2	22.039.954	6,1	22.732.510	6,0
32 Materijalni rashodi	8.241.000	2,5	8.748.648	2,6	8.796.839	2,5	8.914.790	2,5	8.759.233	2,3
34 Financijski rashodi	8.821.579	2,7	10.051.993	3,0	12.552.575	3,6	13.454.852	3,7	14.493.134	3,8
35 Subvencije	5.762.321	1,7	5.989.258	1,8	6.687.649	1,9	6.894.035	1,9	6.809.894	1,8
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	4.755.279	1,4	6.730.572	2,0	9.491.902	2,7	10.428.013	2,9	11.845.030	3,1
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	64.373.649	19,5	63.975.455	19,0	64.421.092	18,6	64.927.406	17,9	65.897.334	17,4
38 Ostali rashodi	4.381.369	1,3	5.242.315	1,6	5.634.353	1,6	7.244.169	2,0	8.230.331	2,2
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.107.982	0,3	2.196.321	0,7	2.726.228	0,8	3.035.315	0,8	2.897.102	0,8
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	42.610	0,0	87.988	0,0	75.051	0,0	70.383	0,0	72.785	0,0
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	955.161	0,3	1.606.453	0,5	2.044.305	0,6	2.224.236	0,6	2.066.068	0,5
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	3.494	0,0	5.891	0,0	4.434	0,0	4.434	0,0	4.434	0,0
44 Strateške zalihe	33.475	0,0	362.513	0,1	362.564	0,1	371.605	0,1	411.145	0,1
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	73.242	0,0	133.477	0,0	239.874	0,1	364.657	0,1	342.670	0,1
UKUPNI MANJAK(-) / VIŠAK(+)	-10.000.689	-3,0	-10.246.926	-3,0	-17.403.741	-5,0	-16.252.894	-4,5	-15.457.069	-4,1
NETO FINANCIRANJE	10.000.689	3,0	10.246.926	3,0	17.403.741	5,0	16.252.894	4,5	15.457.069	4,1
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	-1.208.562	-0,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	21.367.565	6,5	29.364.065	8,7	38.869.560	11,2	39.014.549	10,8	30.200.995	8,0
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	12.575.438	3,8	19.117.140	5,7	21.465.819	6,2	22.761.655	6,3	14.743.926	3,9

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 2: Izvanproračunski korisnici 2012. – 2016.

Izvanproračunski korisnici 2012. - 2016.	Izvršenje 2012.		Plan 2013.		Projekcija 2014.		Projekcija 2015.		Projekcija 2016.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI PRIHODI (6+7)	5.048.199	1,5	5.681.284	1,7	5.875.205	1,7	8.123.303	2,2	9.967.463	2,6
6 Prihodi poslovanja	5.019.626	1,5	5.586.184	1,7	5.875.105	1,7	8.123.203	2,2	9.967.363	2,6
61 Prihodi od poreza	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
62 Doprinosi	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
63 Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	1.719.833	0,5	1.915.681	0,6	2.278.695	0,7	4.255.184	1,2	5.890.156	1,6
64 Prihodi od imovine	694.372	0,2	779.300	0,2	714.182	0,2	767.480	0,2	779.331	0,2
65 Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.572.910	0,8	2.838.538	0,8	2.827.078	0,8	3.097.689	0,9	3.296.006	0,9
66 Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	30.464	0,0	50.666	0,0	55.150	0,0	2.850	0,0	1.870	0,0
67 Prihodi iz proračuna	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	2.047	0,0	2.000	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	28.573	0,0	95.100	0,0	100	0,0	100	0,0	100	0,0
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	11.350	0,0	11.000	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	17.223	0,0	84.100	0,0	100	0,0	100	0,0	100	0,0
74 Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
UKUPNI RASHODI (3+4)	6.597.369	2,0	7.016.522	2,1	7.664.163	2,2	10.426.346	2,9	11.486.839	3,0
3 Rashodi poslovanja	3.925.509	1,2	4.305.663	1,3	4.409.297	1,3	6.817.403	1,9	8.451.086	2,2
31 Rashodi za zaposlene	273.524	0,1	308.696	0,1	265.743	0,1	274.508	0,1	293.725	0,1
32 Materijalni rashodi	2.326.990	0,7	2.479.535	0,7	2.349.647	0,7	2.689.232	0,7	2.708.965	0,7
34 Financijski rashodi	454.694	0,1	644.556	0,2	746.887	0,2	826.680	0,2	838.969	0,2
35 Subvencije	983	0,0	19.608	0,0	18.922	0,0	43.740	0,0	32.250	0,0
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	141.599	0,0	172.838	0,1	226.521	0,1	418.317	0,1	516.852	0,1
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	76.558	0,0	7.200	0,0	3.200	0,0	1.700	0,0	1.050	0,0
38 Ostali rashodi	651.161	0,2	673.230	0,2	798.377	0,2	2.563.227	0,7	4.059.275	1,1
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.671.860	0,8	2.710.859	0,8	3.254.867	0,9	3.608.943	1,0	3.035.753	0,8
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	138.015	0,0	166.500	0,0	136.000	0,0	127.500	0,0	120.000	0,0
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.419.256	0,7	2.430.559	0,7	2.962.867	0,9	3.207.443	0,9	2.661.753	0,7
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
44 Strateške zalihe	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	114.590	0,0	113.800	0,0	156.000	0,0	274.000	0,1	254.000	0,1
UKUPNI MANJAK(-) / VIŠAK(+)	-1.549.170	-0,5	-1.335.239	-0,4	-1.788.958	-0,5	-2.303.043	-0,6	-1.519.376	-0,4
NETO FINANCIRANJE	1.549.170	0,5	1.335.239	0,4	1.788.958	0,5	2.303.043	0,6	1.519.376	0,4
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	164.910	0,0	637.679	0,2	656.695	0,2	680.302	0,2	661.357	0,2
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	3.501.695	1,1	4.523.287	1,3	3.688.753	1,1	4.590.415	1,3	3.901.853	1,0
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.787.615	0,5	2.550.370	0,8	1.243.100	0,4	1.607.070	0,4	1.721.120	0,5

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 3: Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave 2012. – 2016.

Lokalna država 2012. - 2016.	Izvršenje 2012.		Plan 2013.		Projekcija 2014.		Projekcija 2015.		Projekcija 2016.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI PRIHODI (6+7)	22.894.072	6,9	22.823.558	6,8	23.221.098	6,7	23.844.145	6,6	24.592.781	6,5
6 Prihodi poslovanja	22.241.519	6,7	22.181.669	6,6	22.585.428	6,5	23.202.412	6,4	23.945.209	6,3
61 Prihodi od poreza	11.891.334	3,6	11.894.260	3,5	12.191.365	3,5	12.625.651	3,5	13.143.895	3,5
62 Doprinosi	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
63 Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	2.960.112	0,9	2.912.388	0,9	2.932.534	0,8	2.958.046	0,8	2.973.552	0,8
64 Prihodi od imovine	1.712.869	0,5	1.713.846	0,5	1.745.249	0,5	1.793.761	0,5	1.849.741	0,5
65 Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.681.612	1,4	4.721.124	1,4	4.760.266	1,4	4.843.061	1,3	4.966.930	1,3
66 Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	890.541	0,3	832.812	0,2	847.306	0,2	871.754	0,2	899.310	0,2
67 Prihodi iz proračuna	242.760	0,1	222.000	0,1	227.000	0,1	232.000	0,1	237.000	0,1
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	105.051	0,0	107.239	0,0	108.708	0,0	110.139	0,0	111.781	0,0
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	652.553	0,2	641.889	0,2	635.670	0,2	641.733	0,2	647.572	0,2
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	438.339	0,1	433.330	0,1	435.115	0,1	436.944	0,1	438.818	0,1
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	214.214	0,1	208.559	0,1	200.555	0,1	204.789	0,1	208.754	0,1
74 Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
UKUPNI RASHODI (3+4)	22.798.097	6,9	22.921.425	6,8	23.287.305	6,7	23.792.712	6,6	24.511.857	6,5
3 Rashodi poslovanja	19.314.202	5,8	19.556.159	5,8	19.846.737	5,7	20.257.392	5,6	20.839.382	5,5
31 Rashodi za zaposlene	5.133.324	1,6	5.162.102	1,5	5.190.879	1,5	5.219.858	1,4	5.249.043	1,4
32 Materijalni rashodi	8.235.486	2,5	8.296.029	2,5	8.411.012	2,4	8.586.872	2,4	8.826.309	2,3
34 Financijski rashodi	332.649	0,1	350.738	0,1	359.558	0,1	372.848	0,1	389.825	0,1
35 Subvencije	1.139.028	0,3	1.113.780	0,3	1.129.267	0,3	1.158.108	0,3	1.197.786	0,3
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	422.086	0,1	447.435	0,1	458.787	0,1	482.197	0,1	507.821	0,1
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	1.114.612	0,3	1.148.993	0,3	1.192.303	0,3	1.259.110	0,3	1.316.452	0,3
38 Ostali rashodi	2.937.017	0,9	3.037.082	0,9	3.104.931	0,9	3.178.399	0,9	3.352.146	0,9
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.483.895	1,1	3.365.266	1,0	3.440.568	1,0	3.535.319	1,0	3.672.476	1,0
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	491.482	0,1	497.870	0,1	503.794	0,1	514.813	0,1	529.857	0,1
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.558.648	0,8	2.429.658	0,7	2.492.341	0,7	2.558.440	0,7	2.654.657	0,7
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	688	0,0	1.096	0,0	1.257	0,0	1.319	0,0	1.385	0,0
44 Strateške zalihe	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	433.076	0,1	436.642	0,1	443.177	0,1	460.747	0,1	486.576	0,1
UKUPNI MANJAK(-) / VIŠAK(+)	95.976	0,0	-97.868	0,0	-66.207	0,0	51.433	0,0	80.924	0,0
NETO FINANCIRANJE	-95.976	0,0	97.868	0,0	66.207	0,0	-51.433	0,0	-80.924	0,0
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	-77.277	0,0	-154.071	0,0	-90.425	0,0	0	0,0	0	0,0
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	674.137	0,2	729.219	0,2	778.378	0,2	816.531	0,2	839.562	0,2
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	847.389	0,3	785.423	0,2	802.596	0,2	867.965	0,2	920.486	0,2

Napomena: Obuhvat 576 lokalnih jedinica

Izvor: Ministarstvo financija

Prilog 4: Konsolidirana opća država 2012. – 2016.

Konsolidirana opća država 2012. - 2016.	Izvršenje 2012.		Plan 2013.		Projekcija 2014.		Projekcija 2015.		Projekcija 2016.	
	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a	000 HRK	% BDP-a
UKUPNI PRIHODI (6+7)	133.172.765	40,3	137.153.953	40,8	138.255.793	39,8	146.103.387	40,4	152.743.244	40,4
6 Prihodi poslovanja	132.213.283	40,0	136.127.206	40,5	137.354.503	39,6	145.183.024	40,1	151.805.042	40,2
61 Prihodi od poreza	76.223.392	23,1	78.111.230	23,2	77.931.395	22,4	80.733.184	22,3	83.677.015	22,1
62 Doprinosi	37.845.871	11,5	37.634.900	11,2	38.330.699	11,0	39.725.229	11,0	41.298.824	10,9
63 Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	1.119.365	0,3	2.805.168	0,8	4.680.651	1,3	7.753.530	2,1	9.281.267	2,5
64 Prihodi od imovine	4.468.810	1,4	4.222.558	1,3	3.492.727	1,0	3.628.401	1,0	3.735.516	1,0
65 Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	10.922.590	3,3	11.758.511	3,5	11.293.959	3,3	11.730.001	3,2	12.158.770	3,2
66 Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.000.202	0,3	958.361	0,3	971.991	0,3	944.191	0,3	967.560	0,3
67 Prihodi iz proračuna	242.760	0,1	222.000	0,1	227.000	0,1	232.000	0,1	237.000	0,1
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	633.053	0,2	636.477	0,2	653.081	0,2	668.488	0,2	686.089	0,2
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	959.482	0,3	1.026.747	0,3	901.290	0,3	920.363	0,3	938.202	0,2
71 Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	467.599	0,1	464.330	0,1	457.115	0,1	460.944	0,1	464.818	0,1
72 Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	487.688	0,1	560.907	0,2	442.665	0,1	457.909	0,1	471.874	0,1
74 Prihodi od prodaje proizvedene katkotrajne imovine	4.195	0,0	1.510	0,0	1.510	0,0	1.510	0,0	1.510	0,0
UKUPNI RASHODI (3+4)	144.626.649	43,8	148.833.984	44,3	157.514.699	45,4	164.607.891	45,5	169.638.765	44,9
3 Rashodi poslovanja	137.362.913	41,6	140.561.538	41,8	148.093.036	42,7	154.428.313	42,7	160.033.434	42,3
31 Rashodi za zaposlene	27.801.642	8,4	26.182.714	7,8	26.815.921	7,7	27.534.320	7,6	28.275.278	7,5
32 Materijalni rashodi	18.803.477	5,7	19.524.212	5,8	19.557.498	5,6	20.190.894	5,6	20.294.507	5,4
34 Financijski rashodi	9.608.922	2,9	11.047.287	3,3	13.659.020	3,9	14.654.380	4,1	15.721.929	4,2
35 Subvencije	6.902.332	2,1	7.122.646	2,1	7.835.838	2,3	8.095.883	2,2	8.039.930	2,1
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	712.173	0,2	2.600.404	0,8	5.070.503	1,5	4.778.826	1,3	4.845.203	1,3
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	65.564.819	19,9	65.131.648	19,4	65.616.594	18,9	66.188.216	18,3	67.214.836	17,8
38 Ostali rashodi	7.969.548	2,4	8.952.627	2,7	9.537.662	2,7	12.985.794	3,6	15.641.752	4,1
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	7.263.737	2,2	8.272.447	2,5	9.421.662	2,7	10.179.578	2,8	9.605.331	2,5
41 Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	672.107	0,2	752.358	0,2	714.845	0,2	712.695	0,2	722.642	0,2
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	5.933.064	1,8	6.466.670	1,9	7.499.512	2,2	7.990.120	2,2	7.382.478	2,0
43 Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	4.182	0,0	6.987	0,0	5.691	0,0	5.753	0,0	5.819	0,0
44 Strateške zalihe	33.475	0,0	362.513	0,1	362.564	0,1	371.605	0,1	411.145	0,1
45 Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	620.908	0,2	683.919	0,2	839.051	0,2	1.099.404	0,3	1.083.246	0,3
UKUPNI MANJAK(-) / VIŠAK(+)	-11.453.884	-3,5	-11.680.032	-3,5	-19.258.906	-5,5	-18.504.504	-5,1	-16.895.521	-4,5
NETO FINANCIRANJE	11.453.884	3,5	11.680.032	3,5	19.258.906	5,5	18.504.504	5,1	16.895.521	4,5
PROMJENA U STANJU DEPOZITA	-1.120.930	-0,3	483.607	0,1	566.270	0,2	680.302	0,2	661.357	0,2
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	25.331.175	7,7	34.221.936	10,2	42.740.643	12,3	43.791.235	12,1	34.792.142	9,2
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	14.998.221	4,5	22.058.297	6,6	22.915.467	6,6	24.606.429	6,8	17.235.264	4,6

Izvor: Ministarstvo financija